

СЛУ НА ФЕДЕРАТИВ

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА ФНРЈ“ излегува по потреба, во српско, хрватско, словенечко и македонско издание. — Огласи по тарифата. — Текушта сметка при Народната банка на ФНРЈ за претплата и одделни издања број 1032—Т—220, за огласи 1032—Т—221.

Петок, 29 јануари 1954

БЕЛГРАД

БРОЈ 5

ГОД. X

Цена на овој број е 40.— дина. — Претплата за 1954 година изнесува 1.000.— дина., а за странство 1500.— динари. — Редакција: Улица Краљевина Марка бр. 9 — Телефони: Редакција 28-838, Администрација 28-276. Продавно одделение 22-619, Тел. централа 28-819.

46.

Врз основа на чл. 20 точ. 1 од Законот за спроведување на Уставниот закон, Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА ЗЕМЈОДЕЛСКИТЕ ЗАДРУГИ

I. Општи одредби

Член 1

Земјоделците можат да се здружуваат во земјоделски задруги.

Земјоделските задруги можат да вршат селско-стопанско производство, негово организирање и унапредување, како и други дејности во врска со селско-стопанското производство.

Здружувањето во земјоделските задруги е доброволно.

Член 2

Земјоделската задруга може во рамките на својата дејност да оснива стопански претпријатија, дуќани и самостојни погони.

Со правилата на задругата и со договор се устануваат во согласност со одредбите од оваа уредба односите помеѓу земјоделската задруга и стопанските претпријатија, дуќаните и погоните што ги оснива таа.

Член 3

Земјоделската задруга може и сама да врши определени стопански дејности.

Земјоделската задруга што самата врши определени стопански дејности може да се организира и како стопанско претпријатие.

Член 4

Земјоделската задруга може да организира селско-стопанско производство на земја земена под закуп или на послуга од своите задругари или од други лица, или на земја во општествена својина, со тоа што задружното производство да го вршат самите задругари и со задругата да управуваат само задругарите што работат во неа (селанска работна задруга).

Ако во задругата од претходниот став постојано работат и други лица стануваат задругари во смисла на чл. 23 ст. 2 од оваа уредба.

Член 5

Земјоделските задруги и стопанските претпријатија, дуќаните и самостојните погони што ги осниваат тие, како и задругата организирана како претпријатие, можат да ги вршат сите стопански дејности предвидени со нивните правила, кога ќе ги исполнат условите пропишани за вршење на тие дејности.

Член 6

Одлуката за оснивање стопански претпријатија, дуќани и самостојни погони од страна на земјоделската задруга како и нивното конституирање го одобрува народниот одбор на околицата.

Против одлуката со која народниот одбор на околицата го одбива давањето на ова одобрение задругата и работниот колектив што ја вршат таа одделна стопанска дејност во рамките на задругата можат да се жалат до републичкиот извршен совет во рок од 15 дена по соопштувањето на одлуката.

Член 7

Со стопанското претпријатие, дуќанот и самостојниот погон што ги основала земјоделската задруга управуваат работните колективи на претпријатието, дуќанот или поголот.

Во распределбата на добивката на земјоделската задруга основана во смисла на чл. 4 од оваа уредба и на задругата организирана како стопанско претпријатие учествуваат само задругарите што работат во неа.

Стопанските претпријатија, дуќаните и самостојните погони не можат без одобрение од задругата да ја менуваат ниту да ја напуштат својата основна стопанска дејност, но можат да ја прошируваат и дополнуваат.

Член 8

Сpreма стопанското претпријатие, дуќанот и самостојниот погон што го основала, земјоделската задруга има право на враќање на вредноста на средствата што при оснивањето им ги дала на управување, како и на каматата на тие средства, која не може да биде поголема од просечната камата платена во текуштата година на инвестиционите заеми.

Највисокиот орган на задругата ќе определи колкав придонес се должни стопанските претпријатија, дуќаните и самостојните погони што ги оснива задругата да и плаќаат на задругата на име нејзино одржување.

Оваа одлука ја одобрува народниот одбор на околицата.

Член 9

Добивката на стопанските претпријатија, дуќаните и самостојните погони што ги основала земјоделската задруга се пресметува како и кај другите стопански организации.

Земјоделската задруга има право на учество во делот на добивката што ќе ја остварат стопанските претпријатија, дуќаните и самостојните погони што ги основала таа.

Со пропис на народната република може да се определи минималниот процент што му останува на стопанското претпријатие, дуќанот и самостојниот погон од добивката што ќе ја остварат.

Член 10

Задругата е должна своите обврски спрема општествената заедница да ги намигува од својот вкупен приход без обзир од кои извори потекнуваат тие приходи.

Народниот одбор на околицата одлучува дали земјоделската задруга ќе плаќа паушален данок на добивката, дополнителен данок на доходот од селското стопанство, или данок како претпријатие.

Земјоделската задруга плаќа земјарница на земјиштето што се наоѓа во имотот на задругата, што го користи задругата врз основа на договор вклучен

со задругарите, како и на земјиште од општонародниот имот што и е доделено на задругата на користење.

Со сојузниот општествен план или со сојузен пропис можат на земјоделските задруги и на самостојните погони што ги осниваат тие да им се даваат олесненија во поглед на живните општествени обврски.

Со републичкиот општествен план или со републички пропис ќе се спредели кој дел на данокот од ст. 2 на овој член ќе се уплатува како републички приход односно како приход на автономната единица.

Член 11

Задружниот имот е во општествена својина и со него управува задругата.

Задружниот имот го сочинуваат сите предмети што ќе ги произведе задругата, како и предметите и правата што ќе ги прибави задругата при оснивањето или во текот на својата дејност.

Задружниот имот не може под никакви услови да се одземе од задругата.

Член 12

Внатрешната организација на земјоделската задруга се определува со нејзините правила.

Член 13

Земјоделската задруга плаќа камата на основните средства (инвестиционен влог) како и селско-стопанското добро.

Член 14

За земјоделските задруги, земјоделските задруги организирани како стопанско претпријатие и за самостојните погони што ги оснива задругата важат прописите за социјалното осигурување доколку е тоа предвидено со посебни прописи.

II. Оснивање на земјоделска задруга

Член 15

За оснивање земјоделска задруга потребно е:

- 1) најмалку десетмина полнолетни селско-стопански производители да се согласат да основат задругата;
- 2) да се одржи оснивачко собрание на задругата;
- 3) да се донесат правила на задругата; и
- 4) да се изврши регистрација на задругата.

Член 16

За оснивањето на земјоделската задруга одлучува оснивачкото собрание на задругата.

Оснивачкото собрание го свикнуваат оснивачите. Оснивачите му го поднесуваат на оснивачкото собрание предлогот на правилата на задругата.

Член 17

Оснивачкото собрание одлучува дали ќе се основа задругата, донесува правилата на задругата и избира органи на задругата.

Заложникот на оснивачкото собрание мора покрај друго да ги содржи и имињата на оснивачите на задругата.

Член 18

За оснивање земјоделска задруга потребно е одобрение од народниот одбор на околицата.

Против одлуката од народниот одбор на околицата со која се одбива донешето на одобрение за оснивање на задругата оснивачите можат да му се жалат на републичкиот извршен совет во рок од 15 дена по донесувањето на одлуката.

Член 19

Управниот одбор на земјоделската задруга е должен да ја поднесе пријавата за регистрација на задругата во рок од 15 дена сметајќи од денот кога му е осомислено решението за одобрување за оснивање на задругата.

Пријавата мора да го содржи називот и седиштето на задругата, дејностите што ќе ги врши за-

другата и имињата на лицата што ќе ја застапуваат и потпишуваат задругата.

Со пријавата се поднесуваат и одобрените правила на задругата.

Ако управниот одбор не ја поднесе пријавата за регистрација на задругата во пропишаниот рок, решението со кое се дава одобрението за оснивање на задругата престанува да важи.

Член 20

Регистрацијата ја врши окружниот суд на чие подрачје се наоѓа седиштето на земјоделската задруга.

Судот може регистрацијата да ја одбие само ако не се исполнети законските услови предвидени за оснивање на земјоделската задруга.

Против решението со кое се одбива регистрацијата задругата може да поднесе жалба во рок од 30 дена од приемот на решението за одбивање.

Член 21

Земјоделската задруга е основана и се здобива со правното својство со денот на регистрацијата.

Член 22

Одобрението за почеток на работата на поодделни дејности на земјоделската задруга го издава народниот одбор на околицата по прописите што важат за почеток со работата на стопанските претпријатија.

Ова право народниот одбор на околицата може да го пренесе на народниот одбор на општината.

III. Членство во земјоделската задруга

Член 23

Оснивачите на земјоделската задруга стануваат членови на задругата со денот на регистрацијата.

Секој работник и службеник што ќе влезе во траен работен однос со земјоделската задруга или со самостоен погон на задругата се здобива со правото да стане член на таа земјоделска задруга.

Другите селско-стопански производители стануваат членови на задругата со приемот во членство на задругата.

Член 24

Одлуката за прием во членство на задругата ја донесува управниот одбор на задругата.

Против одлуката со која се одбива приемот во членство лицето чијшто прием е одбиен може да се жали до највисокиот орган на задругата.

Член 25

Членството во задругата престанува со смрт, истапување и исклучување на задругарот од задругата.

Член 26

Никој против својата волја не може под никаков услов да биде задржан како член на задругата.

Но членот што склучил со задругата договор за послуга или закуп може да бара земјиштето да му се предаде само во времето и на начинот што се определени со договорот или со правилата на задругата.

Со договорот или со правилата на задругата се уредуваат и другите имотни односи помеѓу задругата и членот што престанува да биде задругар.

IV. Правила на задругата

Член 27

Правилата на земјоделската задруга ги содржат сите потребни одредби за организацијата на задругата, а особено:

- 1) назив и седиште на земјоделската задруга;
- 2) видови на стопанската дејност што ќе ги врши задругата;
- 3) однос на задругата спрема самостојните погони, стопанските претпријатија и дуќани што ги оснива задругата;
- 4) одредби за организите на задругата и за нивните меѓусебни односи;

- 5) права и должности на членовите на задругата;
- 6) одредби за уделите на задругарите во задругата;
- 7) одредби за имотните односи помеѓу задругата и нејзините членови;
- 8) одредби за фондовите на задругата;
- 9) одредби за потпишување и застапување на задругата.

Член 28

Правилата на задругата ги одобрува народниот одбор на околицата.

Ако правилата на земјоделската задруга не ги содржат сите потребни одредби, или тие не се во согласност со законот, народниот одбор на околицата ќе го одбие давањето на одобрувањето.

Член 29

Измени во правилата на задругата донесува највисокиот орган на задругата.

Измените во правилата на задругата ги одобрува народниот одбор на околицата.

Одобрениите измени во правилата на задругата е должна веднаш да ги испрати до окружниот суд при кој се регистрирани правилата заради внесување потребни измени во задружниот регистар.

V. Органи на задругата

Член 30

Органи на земјоделската задруга се собранието на задругата и управниот одбор.

Со правилата на задругата можат да се предвидат како органи и задружен совет и надзорен одбор.

Задругите со чии правила како орган е предвиден задружен совет не мораат да имаат и собрание на задругата.

Член 31

Правилата на задругата содржат поблиски одредби за избирањето, составот, правата и должностите и начинот на работата на органите на земјоделската задруга.

Управниот одбор на задругата ги определува лицата што ќе ја застапуваат и потпишуваат задругата.

Член 32

Во задружниот совет и во управниот одбор на стопанските претпријатија, дуќаните и самостојните потогони што ги основала задругата мораат да бидат застапени најмалку сразмерно со бројот на лицата запослени во својот колектив во однос на целокупниот број на задругарите.

Член 33

Секоја земјоделска задруга е должна да обезбеди стручно раководење со своите работи.

Земјоделската задруга основана како претпријатие мора да има управник.

Земјоделската задруга што непосредно ги врши определените стопански дејности мора да има управник или работодавач.

Управникот односно работодавачот на задругата го именува управниот одбор на задругата врз основа на распишан конкурс, а по извештај од одделна комисија што ја определува основниот сојуз на земјоделските задруги во кој е зачленета задругата.

Условите за конкурсот од горниот став ги потврдува народниот одбор на околицата по постапката предвидена за стопанските претпријатија.

VI. Претпријатија и дуќани

Член 34

Земјоделската задруга оснива претпријатија и дуќани за сите свои стопански дејности што имаат услови за самостојно пословање.

Народниот одбор на околицата ќе го одбие давањето на одобрување за оснивање на задруга или претпријатие, како и претпријатието или дуќанот ако ќе најде дека задругата односно претпријатието или дуќанот не ќе биде во состојба навремено да ги намирва пропишаните обврски за покривање на општоопштествените потреби, пресметковните работки на своите работници и службеници со основниот придонес за социјално осигурување, и да постигне најмалку онолку добивка колку што е потребно за да се намират другите обврски за покривање на општоопштествените потреби и за исплата на ануитетите за долгорочните кредити.

Во случајот од претходниот став народниот одбор на околицата може да ја упати задругата место претпријатието или дуќанот да основа самостоен потгон.

Народниот одбор на околицата ќе го одбие давањето на одобрувањето за оснивање претпријатие или дуќан и тогаш кога ќе најде дека оснивањето на претпријатието или дуќанот би му сторувала штета на развитокот на онаа дејност заради која е основана задругата.

Против одлуките на народниот одбор на околицата донесени по овој член задругата може да се жали до републичкиот извршен совет во рок од 15 дена по соопштувањето на одлуката.

Член 35

Стопанските претпријатија и дуќани што ги оснива земјоделската задруга и земјоделската задруга основана како стопанско претпријатие ги имаат спрема општественицата заедница сите права и должности како и другите стопански претпријатија или дуќани, и на нив се применуваат и сите други прописи за стопанските претпријатија или дуќани, доколку со оваа уредба не е определено поинаку.

Член 36

Договорот за имотните односи помеѓу земјоделската задруга и стопанските претпријатија, дуќани и самостојни потогони што ги основала таа го склучуваат нивните управни одбори.

Овој договор го потврдува од страна на задругата нејзиниот највисок орган, а од страна на стопанското претпријатие, дуќанот и самостојниот потгон нивниот работнички совет.

Член 37

Со договорот од горниот член може да се определи претпријатието, дуќанот и потгонот да се должат да ги продаваат само стоките што ги произведува задругата, и по цените што ќе ги определи таа, односно да произведуваат и вршат услуги само или првенствено за потребите на задругата.

Исто така, со договорот може да се определи задругата да е должна на претпријатието, дуќанот и потгонот да му обезбеди потребни континенти стоки, или да им обезбеди потребни порачки за производството односно вршењето на услуги.

Земјоделската задруга што оснива претпријатие, дуќан или самостоен потгон може со договор да ги обврзе да вршат стопанска дејност која е во согласност со целите на задругата, како и да предвиди обврска на претпријатието, дуќанот и потгонот да запослат определен број членови на задругата.

VII. Односи во земјоделската задруга формирана по чл. 4 од уредбата

Член 38

Делот на вкупниот доход (платниот фонд) од селско-стопанското производство на земјоделската задруга формирана по чл. 4 од оваа уредба се дели, врз основа на тарифниот правилник, еамо помеѓу лицата што работат на работите во вреќа со тоа селско-стопанско производство, како и

награда во пари, врз базата на учеството во работата.

На овие задруги не се применуваат прописите за пресметковните плати.

Член 39

Данокот што го плаќа земјоделската задруга формирана во смисла на чл. 4 од оваа уредба не може да биде поголем од данокот што го плаќаат индивидуалните селско-стопански стопанства.

При оданочувањето на земјоделските задруги формирани во смисла на чл. 4 од оваа уредба нема место да се примени членот 21 од Уредбата за данокот на доход.

VIII. Самостојни погони

Член 40

Како самостоен погон може да се организира секоја стопанска дејност на задругата која уште нема услови да се организира како стопанско претпријатие или дуќан.

Работниот колектив што во задругата врши трајна и издвоена стопанска дејност може да бара од задругата да се организира како самостоен погон.

Ако задругата не го усвои ова барање, работниот колектив може да бара од народниот одбор на околината да се организира како самостоен погон.

Против одлуката од народниот одбор на околината со која се одбива ова барање, работниот колектив може да се жали до републичкиот извршен совет во рок од 15 дена по соопштувањето на одлуката.

Член 41

Самостојниот погон не е одделно правно лице. Но самостојниот погон може да склучува договори во границите на својата работна дејност.

Со договорите што ги склучува, погонот создава права и обврски за задругата.

Одговорноста на задругата за обврските станати од дејноста на погонот може да се ограничи со договор помеѓу задругата и погонот до висината на вредноста на основните средства дадени на погонот.

Ограничението на оваа одговорност важи спрема трети лица ако е регистрирано.

Член 42

Самостојниот погон не може без согласност од задругата да ги отуѓува основните средства ниту да склучува договори што не се сврзани за предметот на неговото редовно послување.

Највисокиот орган на задругата по предлог од погонот го утврдува планот и завршната сметка на погонот.

Член 43

Книговодството за самостојниот погон мора секогаш да се води одделно, а може да го води било задругата или самостојниот погон.

Самостојниот погон има фонд на заработката и фонд за самостојно располагање.

Самостојниот погон може да има и други фондови како стопанско претпријатие, освен фондовите што се општи и единствени за задругата и за погоните.

На погоните што ги основала задругата само со цел да го унапредат селско-стопанското производство задругата може да им дава дотации.

Член 44

Самостојниот погон плаќа данок како и земјоделската задруга што го основала.

Член 45

За основните средства добивени од задругата самостојниот погон и ги отплатува на задругата

ануитетите чијашто висина се определува со договорот помеѓу задругата и погонот.

Член 46

Со самостојниот погон управува неговиот работнички совет и управен одбор.

Со работата на погонот раководе работничкиот одбор на погонот.

Одредбата на чл. 22 од оваа уредба важи и за отпочнување работата на самостојниот погон.

IX. Имот на управување на задругата

Член 47

Имотот со кој управува земјоделската задруга го сочинуваат земјиштата, основните средства и обртните средства.

Во имотот со кој управува задругата влегуваат и правата на земјиштето што го користи задругата врз основа на договор по кој и да е основан склучен со задругарите, и земјиштето од општонародниот имот што и е доделено на задругата на користење.

Член 48

Во основните средства на земјоделската задруга влегуваат предметите што се сметаат и како основни средства на стопанските претпријатија.

Во основните средства на земјоделската задруга влегуваат и правата на предметите што ги користи задругата врз основа на договорот склучен со задругарите.

Почетните основни средства на земјоделската задруга можат да се формираат и преку кредит.

Член 49

Обртните средства на земјоделската задруга ги сочинуваат предметите што се сметаат како обртни средства на стопанските претпријатија.

Член 50

Во земјоделската задруга постои инвестиционен фонд, амортизационен фонд и резервен фонд. Средствата од овие фондови во никој случај не можат да се делат помеѓу задругарите.

Со своите правила земјоделската задруга може да формира и други фондови.

Член 51

Инвестициониот фонд и амортизациониот фонд се општи фондови за задругата и за самостојните погони.

Со правилата на задругата може да се предвидат самостојните погони да имаат во тие фондови свои одделно искажани средства.

Член 52

Резервниот фонд, по правилно, е единствен. Самостојните погони не можат да имаат во резервниот фонд одделно искажани средства.

Прописите за резервниот фонд што важат за стопанските претпријатија се применуваат и на задругите.

Посблиски одредби за употреба на средствата од резервниот фонд содржат правилата на задругата.

X. Имотни односи во земјоделската задруга

Член 53

Имотните односи помеѓу земјоделската задруга и нејзините членови се уредуваат со правилата на задругата и со договор помеѓу задругата и задругарите.

Член 54

Договорот за имотните односи помеѓу задругата и задругарите мора да биде писмен и во согласност со правилата на задругата.

За односите што не се уредени со договорот важат споредбите од правилата на задругата што биле во сила во време на склучувањето на договорот.

Кога правилата на задругата ќе се изменат по склучувањето на договорот, за односите уредени со

договорот остануваат во сила одредбите на договорот и правилата што важеле во моментот на склучувањето на договорот, доколку задругарот не ќе се согласи со измените во правилата.

Член 55

Секој задругар внесува во задругата определена имотна вредност во вид на удели, според правилата на задругата.

При одобрувањето правилата народниот одбор на околицата ќе води сметка и за тоа дали уделите предвидени со правилата обезбедуваат трајна работа на задругата како стопанска организација.

Вредноста на уделите секогаш се пресметува во пари.

На уделите задругата не плаќа камати.

Член 56

Договорот за закуп и послуга помеѓу задругата и задругарите не може да биде склучен на покупок од една година.

Договорот за закуп и послуга може да се откаже најрано 6 месеци пред истекот на закупот или послугата.

Отказот мора да биде писмен.

Член 57

Задругата е должна на лицето што престанало да биде член на задругата да му го врати уделот што го внесло во задругата.

Времето и начинот на враќањето на уделот се уредува со правилата на задругата и со договор помеѓу задругата и задругарот.

Член 58

Инвестиции на земјиштето, зградите и средствата за работа што ги користи задругата, задругата ги врши врз основа на договор со задругарот.

Доколку со договорот од горниот став не е поинаку предвидено, лицето чиешто членство во задругата престанало должно е на задругата да и ја надокнади вредноста на тие инвестиции по општите прописи.

За обезбедување на ова побарување задругата може да бара ставање хипотека на зградите и земјиштата на кои се извршени инвестиции или може да бара друго обезбедување.

Член 59

Членовите на земјоделската задруга гарантираат солидарно за обврските на задругата во границите определени со правилата на задругата.

Гаранцијата на членот на задругата за обврските на задругата не може да биде помала од десетгодишниот износ на еден негов зашипан удел.

Задругарот што ќе престане да биде член на задругата гарантира за обврските на задругата што станале до престанокот на неговото членство уште две години по истекот на календарската година во која престанал да биде задругар.

Член 60

Земјоделската задруга склучува договори според предметот на својата дејност.

Таа склучува и други договори потребни за користење и одржување на задружниот имот.

Правилата на задругата определуваат на кој начин се врши отуѓување на задружниот имот и кој орган на задругата донесува одлука за тоа.

XI. Распodelба на добивката

Член 61

Добивката на земјоделската задруга се добива кога од вкупниот приход на задругата во текот на работната година ќе се одбијат материјалните трошоци на задругата, пресметковниот фонд на заработките на работниците и службениците на задругата, амортизацијата, земјарината, закупните и просторните обврски за покривање на општоопштите нужности.

Член 62

Стопанските претпријатија, дуќаните и самостојните погони што ги основала задругата го плаќаат непосредно сојузниот и републичкиот данок на добивката.

Од остварената добивка стопанските претпријатија, дуќаните и самостојните погони што ги основала задругата го задржуваат врз основа на решението од народниот одбор на околицата, износот нужен за покривање на нивниот платен фонд и за нормално вршење на нивната стопанска дејност.

Остатокот на добивката од претходниот став стопанските претпријатија, дуќаните и самостојните погони и го отстапуваат на задругата што ги основала.

Член 63

Од добивката што ќе и' остане на задругата по одбиток на делот што ќе и' припадне на околицата, задругата спределува, во согласност со своите правила, колку ќе му отстапи за инвестиции на претпријатието, дуќанот односно погонот што ја остварило таа добивка.

Остатокот на добивката влегува во инвестициониот фонд на задругата, доколку не се дели помеѓу задругарите по чл. 64 од оваа уредба.

Член 64

Со правилата на задругата или со договор може да се определи задругарите да учествуваат во поделбата на добивката што ќе и' остане на задругата само доколку таа добивка произлегува од продајбата на селско-стопанските производи на задругата, а сразмерно со учеството на поодделни задругари во таа продајба.

Член 65

Премииите за осигурување земјоделската задруга ги плаќа само ако највисокиот орган на задругата одлучи да се осигури имотот на задругата.

Народниот одбор на околицата ја утврдува во согласност со задругата основата за пресметување пресметковниот фонд на заработките на работниците и службениците на задругата, што се одвива од вкупниот производ на задругата.

Пресметковната плата не може да биде поголема од пресметковната заработка предвидена со Уредбата за платите на работниците и службениците на стопанските организации („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 56/53).

Сојузниот извршен совет врз основа начелата од оваа уредба, како и врз основа на Уредбата за вкупниот приход на стопанската организација и неговата распределба и Уредбата за распределба на добивката и за данокот на добивката на стопанските организации („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 51/53) ќе го пропише начинот на распределбата на вкупниот приход на земјоделската задруга.

Член 66

Оданочувањето и распределбата на добивката помеѓу земјоделската задруга и околицата се врши како и кај стопанските претпријатија.

Народниот одбор на околицата е должен да и' го остави, на задругата од нејзината добивка најмалку оној дел од добивката што е потребен за исплата на ануитетите на задругата по инвестиционите заеми одобрени од страна на околицата.

Делот на добивката што и' го отстапува народниот одбор на околицата на задругата од остварената добивка на претпријатието, дуќаните и самостојните погони што ги основала задругата, не му подлежува на данокот на добивката.

Член 67

Народниот одбор на околицата може да ја ослободи задругата од поодделни обврски спрема околицата, потполно, во определен процент или во форма на поодделни олеснесија.

Член 68

Расподелбата на добивката на земјоделската задруга се врши врз основа на завршната сметка.

Завршната сметка на земјоделската задруга ја одобрува народниот одбор на околицата.

Расподелбата на добивката ја врши по извршеното оданочување највисокиот орган на задругата.

XII. Здружување на задругите**Член 69**

Земјоделските задруги можат да осниваат свои сојузи во рамките на една или повеќе околии, републики или на Југославија.

Секоја земјоделска задруга мора да биде член на еден основен сојуз на чие подрачје се наоѓа нејзиното седиште.

Сојузите на земјоделските задруги имаат својство на правно лице и тие се осниваат по прописите што важат за оснивање на земјоделските задруги.

Член 70

Секој сојуз на земјоделските задруги, како и поодделни групи задруги, можат да осниваат стопански претпријатија.

Односите на сојузот на земјоделските задруги односно поодделни групи задруги и стопанските претпријатија што ги осниваат тие се уредуваат со договор како и односите на другите општествени организации и претпријатија што ги осниваат тие.

Член 71

Задачата на задружните сојузи е особено:

- 1) да се грижат за ревизија на задругите;
- 2) да им укажуваат на задругите помош во нивното организирање;
- 3) да работат на осовршување методот на послувањето на задругите;
- 4) да работат на стручно издигање на задружните кадри;
- 5) да соработуваат со државните органи за сите прашања што се однесуваат до задругите.

XIII. Односи помеѓу земјоделската задруга и народниот одбор на околицата**Член 72**

Кога народниот одбор на околицата ја утврдува добивката на задругата, кога одлучува за учеството на задругата и добивката остварена од страна на стопанските претпријатија, дуќаните и самостојните погони што ги основала задругата, кога одлучува за другите прашања во врска со имотните односи на задругата, или кога применува на задругата или на самостојниот погон определени мерки, тој е должен претходно за тоа да ја сослуша задругата.

Во случаите од претходниот став задругата ги има спрема народниот одбор на околицата сите права на странка во управната постапка.

Член 73

Во поглед на кредитирањето на земјоделската задруга, како и дуќаните и самостојните погони што ги основала задругата народниот одбор на околицата ги има истите права и обврски како и во поглед на кредитирањето на стопанските претпријатија.

XIV. Надзор над работата на задругата**Член 74**

Надзор над законитоста на работата на земјоделските задруги и на нивните органи врши народниот одбор на околицата.

Тој надзор народниот одбор на околицата го врши преку ревизија и инспекција.

При вршењето на ревизијата и инспекцијата народниот одбор на околицата ги има спрема задругата истите права како и при инспекцијата и ревизијата на други стопански организации.

Член 75

Народниот одбор на околицата може да ги поништи одлуките од органите на задругата за кои при вршењето на инспекцијата и ревизијата ќе утврди дека не се во согласност со законот или со правилата на задругата.

Народниот одбор на околицата може да го спушти задружниот совет и управниот одбор на задругата и да нареди нови избори кога ќе утврди дека по негово барање не е постапено по одредбата од чл. 32 на оваа уредба.

Против решенијата на народниот одбор на околицата донесени врз основа на овој член задругата може да се жали до републичкиот извршен совет во рок од 15 дена по соопштувањето на решението.

Член 76

Народниот одбор на околицата мора да изврши ревизија на задружното послување најмалку еднаш годишно.

Не може да се одобри завршната сметка на задругата ниту може да се изврши расподелбата на добивката за годината во која не е извршена ревизија на задругата.

XV. Престанок на задруга**Член 77**

Земјоделската задруга престанува кога ќе настапи некоја од причините поради кои престанува и стопанско претпријатие.

Земјоделската задруга престанува да постои и кога бројот на задругарите ќе падне под 10.

Земјоделската задруга организира како претпријатие престанува исклучиво како стопанското претпријатие.

Член 78

Народниот одбор на околицата ќе донесе одлука за престанок на земјоделската задруга кога ќе најде дека послувањето на задругата не е во согласност со законот, а задругата во рокот што и е поставен не го сообрази своето послување со законот.

Против одлуката од народниот одбор на околицата донесена по претходниот став земјоделската задруга може да се жали до републичкиот извршен совет во рок од 15 дена по приемот на одлуката.

Член 79

За делбата, припојувањето и спојувањето на земјоделската задруга одлучува највисокиот орган на задругата а одлуката ја одобрува народниот одбор на околицата.

Против решението донесено по претходниот став од страна на народниот одбор може да се подаде жалба до републичкиот извршен совет во рок од 15 дена по приемот на решението.

Член 80

Прописите за престанок на стопанските претпријатија ќе се применуваат согласно и на престанокот на земјоделската задруга.

Во случај на престанок на земјоделската задруга секој работен колектив во рамките на задругата може да бара од народниот одбор на околицата да му се одобри да го продолжи послувањето како претпријатие односно дуќан.

Имотот што ќе преостане по престанокот на земјоделската задруга, му се отстапува на основниот сојуз во кој била задругата зачленета, со тоа што сојузот да е должен тој имот да и го додели, во согласност со народниот одбор на околицата на управување на онаа задруга на своето подрачје која по стопанската дејност и е најсредна на задругата што престанала.

На земјиштето од општонародниот имот што и било доделено на користење на земјоделската задруга што престанала да постои се применуваат одредбите од Законот за селско-стопанскиот земјишен фонд на општонародниот имот и за доделување земја на селско-стопанските организации.

XVI. Казнени одредби**Член 81**

Казнените мерки предвидени за стопанските претпријатија согласно ќе се применуваат и на земјоделските задруги, како и на земјоделските задруги организирани како претпријатија.

Член 82

Од земјоделската задруга која со дејствието сторено спротивно на одредбите на оваа уредба прибавила за себеси имотна корист, ќе се одземе целокупниот износ на така прибавената корист.

Член 83

Со парична казна од 20.000 до 500.000 динари ќе се казни земјоделската задруга:

1) ако делот на вкупниот доход од чл. 38 ст. 1 од оваа уредба го дели спротивно на одредбите од тој став;

2) ако не оснива инвестиционен фонд, амортизациски фонд или резервен фонд, или ако средствата од тие фондови ги дели помеѓу задругарите, или средствата од тие фондови ги употребува за други цели, а не за оние за кои се тие фондови наменети;

3) ако исплати пресметковна заработка поголема од пресметковната заработка предвидена со Уредбата за платите на работниците и службениците на стопанските организации („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 56/53).

За дејствијата од овој член ќе се казни со парична казна од 5.000 до 100.000 динари и лицето во земјоделската задруга што ќе изврши некое од тие дејствија или издаде налог да се изврши тоа.

Член 84

Со парична казна од 10.000 до 200.000 динари ќе се казни земјоделската задруга која не ќе обезбеди стручно раководење со своите работи, односно која не ќе постави управник или рабстоводач што мора да го има по одредбите од оваа уредба.

Член 85

На повредите на одредбите од оваа уредба и на постапката за примена на мерката одземање на имотната корист и предвидените казни мерки ќе се применуваат и одредбите од чл. 76—83 од Уредбата за управување со основните средства на стопанските организации („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 52/53).

Член 86

Со парична казна од 1.000 до 10.000 динари ќе се казнат за прекршок одговорните лица во земјоделската задруга ако одобрените измени во правилата на задругата не ги испратат веднаш до окружниот суд при кој се правилата регистрирани.

Административно-казнената постапка се води и решението за прекршокот од претходниот став се донесува по одредбите од Основниот закон за прекршоците.

XVII. Преводни и завршни наредби**Член 87**

Земјоделските задруги и сојузите на земјоделските задруги што постојат должни се своите правила и својата работа да ги сообразат со одредбите од оваа уредба во рок од една година од нејзиното влегување во сила.

Откога ќе постапат по одредбата од горниот став земјоделските задруги и сојузите на земјоделските задруги што постојат одново ќе извршат регистрација во согласност со одредбите од оваа уредба.

Народниот одбор на околицата ќе донесе одлука за престанокот на земјоделската задруга односно сојузот што не ќе постапат по одредбите од овој член.

Член 88

Како народен одбор на околицата се смета во смисла на одредбите од оваа уредба и народниот

одбор на градот, како и народниот одбор на општината со одделни права.

Член 89

За социјалното осигурување на членовите на земјоделските задруги и земјоделските задруги организирани како претпријатија што работат во задругата или во самостојниот погон што ги основала задругата, како и плаќање на придонесот за социјално осигурување на тие лица ќе се донесат посебни прописи.

При претворањето на постоечките погони во стопански претпријатија и дуќани народниот одбор на околицата ќе го применува членот 34 ставот 2 од оваа уредба во согласност со околицкиот завод за социјално осигурување.

Член 90

Со денот на влегувањето во сила на оваа уредба престанува да важи Основниот закон за земјоделските задруги од 6 јуни 1949 година.

Остануваат во сила Основниот закон за задругите од 18 јуни 1946, доколку не е во спротивност со одредбите од оваа уредба и доколку не се однесува до земјоделските задруги, како и Уредбата за имотните односи и за реорганизација на селанските работни задруги („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 14/53).

Член 91

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на ФНРЈ“.

Сојузен извршен совет

Р. п. бр. 49

26 јануари 1954 година

Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз-Тито, с. р.

47.

Врз основа на чл. 20 точ. 1 од Законот за спроведување на Уставниот закон, Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА ЗА ПРОДУКТНИТЕ БЕРЗИ

Член 1

Со цел да се организираат состаноци на стопанските организации заради склучување договори за купување и продажба на селско-стопански производи и нивни преработки, можат да се осниваат продуктни берзи.

Член 2

Продуктните берзи:

1) организираат состаноци на стопанските организации на определено место и во определено време заради склучување договори за купување и продажба на селско-стопански производи и нивни преработки (берзански работи);

2) го утврдуваат начинот на склучувањето на договорите;

3) вршат надзор над склучувањето на договорите;

4) ги објавуваат цените на селско-стопанските производи и нивните преработки што биле предмет на берзанските работи;

5) даваат обавести за состојбата на пазарот на селско-стопанските производи и нивните преработки;

6) вршат други работи определени со статутот на берзата.

Секоја продуктна берза може да утврдува одделни узанси за промет на селско-стопанските производи и нивните преработки, што се предмет на склучувањето на берзанските работи.

Член 3

Берзански работи можат да склучуваат стопанските организации што купуваат или продаваат

селско-стопански производи или нивни преработки, селско-стопанските организации што ги произведуваат или преработуваат тие производи, како и државните органи и установи на кои што производите што се продаваат на берзата им се потребни во поголеми количини.

Член 4

Берзанските работи странките можат да ги склучуваат непосредно или преку берзански агенти. Берзанските агенти се службеници на берзата.

Член 5

Берзанските работи можат да бидат склучени и со определен срок за извршувањето (термински работи), но со обврска стоките да се испорачат во натура.

Не е позволено да се склучуваат такви термински работи по кои една странка би требало да и исплати на другата странка разлика помеѓу цената во моментот на склучувањето на договорот и цената во моментот на рокот за извршување (диференцијски работи).

Продуктните берзи можат да организираат купување и продажба на определени селско-стопански производи и нивни преработки преку јавно наоѓавање.

Член 6

Стопанските организации што склучуваат берзански работи можат да се регистрираат кај берзата како постојани учесници на берзанските состаноци.

Постојаните учесници и плаќаат на берзата постојан придонес за склучување работи и учествување на берзански состаноци а другите учесници плаќаат провизија за секоја склучена работа или учество на берзанскиот состанок.

Член 7

Органи на продуктната берза се: собранието, управниот одбор и директорот.

Собранието го сочинуваат сите постојани учесници на берзата.

Собранието донесува статут на берзата, избира управен одбор од редот на постојаните учесници на берзата, ја утврдува пресметката на приходите и расходите, како и висината на придонесот и провизиите на учесниците на берзата.

Директорот по својата функција е член на управниот одбор.

Директорот го назначува и општата републичкиот извршен совет.

Член 8

Продуктните берзи мораат да имаат статут, што го донесуваат самите.

Со статутот се определуваат особено: организацијата и пословањето на берзата; нејзините органи и нивниот делокрут; селско-стопанските производи, нивните преработки и најмала количина на тие производи и преработки, што можат да бидат предмет на берзанските работи; начин на склучувањето на берзанските работи; овластенијата на берзанските агенти; правата и должностите на учесниците на берзата; висината на придонесот и провизијата на учесниците на берзата.

Статутот на продуктната берза го одобрува републичкиот извршен совет.

Член 9

Продуктните берзи на територијата на народната република ги осигува републичкиот извршен совет.

Надзор во поглед на законитоста на работата на берзата врши републичкиот државен секретар за работи на стопанството.

Член 10

Сојузниот извршен совет ќе донесе поблиски прописи за продуктните берзи.

Член 11

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на ФНРЈ“, Сојузен извршен совет

Р. п. бр. 35,

26 јануари 1954 година

Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз-Тито, б. р.

48.

Врз основа на чл. 20 точ. 1 од Законот за строједување на Уставниот закон, Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА ЗАНАЕТЧИСКИТЕ ДУКАНИ И ЗАНАЕТЧИСКИТЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА

I. Основни одредби

Член 1

Занаетчиските дуќани, занаетчиските претпријатија и занаетчиските задруги (во натамошниот текст: занаетчиски организации) се стопански организации чии предмет на пословањето е вршење на занаетчиската дејност.

Општите прописи за стопанските претпријатија и дуќани важат и за занаетчиските организации ако со одредбите од оваа уредба не е определено поинаку.

Член 2

Занаетчиските дуќани можат да бидат самостојни стопански организации (самостојни занаетчиски дуќани) или во состав на занаетчиско претпријатие односно занаетчиска задруга или други стопански организации.

Член 3

Како занаетчиски претпријатија во смисла на оваа уредба се сметаат занаетчиските стопански организации што исполнуваат еден од овие услови:

- 1) ако имаат право за избирање на работничкиот совет;
- 2) ако со обзир на висината на вкупниот приход треба да водат кинтоводство според единствениот контен план;
- 3) ако во својот состав имаат занаетчиски дуќани.

Член 4

Како самостојни занаетчиски дуќани во смисла на оваа уредба се сметаат занаетчиските стопански организации што не се во состав на занаетчиско претпријатие односно занаетчиска задруга.

Ако самостојниот занаетчиски дуќан основа друг занаетчиски дуќан во својот состав станува занаетчиско претпријатие.

Народниот одбор на околицата (градот), може самостојниот занаетчиски дуќан да го прогласи за занаетчиско претпријатие, и во случај кога во прописите нема право на избирање на работнички совет, ако установи дека самостојниот занаетчиски дуќан има услови за тоа и дуќанот даде обврска дека ќе ги извршува обврските што се пропишани за занаетчиските претпријатија.

Член 5

Занаетчиските задруги се занаетчиски стопански организации што се основани од висококвалификувани односно квалификувани занаетчиски работници заради заедничко вршење определена занаетчиска дејност.

Имотот на задругата е општествена својина со која управува задругата.

Задружниот имот не може под никакви услови да се одземе од задругата.

Народниот одбор на околината (градот) должен е при определувањето на делот на добивката што и' останува на занаетчиската задруга, да и' обезбеди на задругата потребни средства за исплата на ануитетите за отплата на средствата на работата што ги внесле задругарите при стапувањето во задругата.

Народниот одбор на околината (градот) ќе определи кои занаетчиски задруги ќе се издначат во правата и должностите (обврските) со самостојните занаетчиски дуќани а кои со занаетчиските претпријатија.

Член 6

Занаетчискиот дуќан ја врши занаетчиската дејност на едно работно место.

Член 7

Занаетчиските претпријатија можат да осниваат занаетчиски дуќани во својот состав на целата територија на Југославија.

Занаетчиските претпријатија можат во својот состав да осниваат и трговски дуќани под условите пропишани со одредбите од Уредбата за Трговската дејност и за трговските претпријатија и дуќани („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 56/53).

Член 8

Занаетчиските дуќани во состав на занаетчиско претпријатие ја имаат самостојноста определена со одредбите од оваа уредба, со правилата на занаетчиското претпријатие и со договорот помеѓу занаетчиското претпријатие и дуќаните.

Занаетчиското претпријатие во состав на занаетчиско претпријатие имаат самостојни обврски спрема општествената заедница.

Член 9

Вршењето на занаетчиската дејност особено опфаќа:

1) производство на стоки и вршење на услуги по порачки и за индивидуалните потреби на граѓаните, без обзир на внатрешната организација на работата, големината на погонската сила и бројот на работниците;

2) производство на стоки и вршење на услуги при кои преовладува висококвалификувана рачна работа;

3) производство на стоки и вршење на услуги, каде што нема внатрешна делба на работата туку секој работник го врши целокупниот процес на работата, без обзир на видот на дејноста;

4) производство на стоки и вршење на услуги со помала погонска сила или со помал број работници по порачка или за пазарот, без обзир што е наполно спроведена делбата на поодделни работни процеси;

б) поправки и одржување предмети односно производи и вршење на услуги што служат за индивидуалната потрошувачка.

Член 10

Занаетчиската дејност што ја врши занаетчиската организација може да опфаќа една или повеќе занаетчиски дејности.

Сојузниот Државен секретар за работи на народното стопанство определува кои стопански дејности се сметаат како занаетчиски дејности.

Републичките државни секретари за работи на стопанството можат да ги дополнат прописите од претходниот став.

Општите обичаи во занаетството определува кој вид работа опфаќа поодделна занаетчиска дејност. Во случај на сомнение занаетчиската комора на народната република утврдува во која занаетчиска дејност спаѓа определен вид работа.

Член 11

Занаетчиските дуќани можат да вршат една или повеќе занаетчиски дејности што се сродни или меѓусебно се дополнуваат.

Занаетчиските претпријатија можат да вршат повеќе занаетчиски дејности под услов разнородните дејности да се вршат во одделни занаетчиски дуќани.

Републичкиот државен секретар за работи на стопанството определува кои занаетчиски дејности се сродни односно кои се дополнуваат меѓусебно.

Член 12

Занаетчиски дуќан може да се заснова врз средствата во општествена своина или врз средствата во приватна своина (приватен занаетчиски дуќан).

Занаетчиско претпријатие може да се заснова само врз средствата во општествена своина.

Занаетчиска задруга може да се заснова и врз средствата што ги внесуваат во задругата оснивачите на задругата.

Член 13

Во приватен занаетчиски дуќан не можат да бидат запослени повеќе од пет работници.

Републичкиот извршен совет, односно народниот одбор на околината (градот) во согласност со републичкиот извршен совет може да пропише во поодделни видови занаетчиски дуќани да можат да бидат запослени помалку од пет работници, односно да го забрани користењето на туѓа работна сила.

Во бројот на запослената туѓа работна сила од ст. 1 не се засметуваат членовите на потесната фамилија на приватниот занаетчија што се запослени во неговиот дуќан и учениците во стопанството, како и занаетчискиот работник што мора приватниот занаетчија да го запосли определено време по завршеното учење на занаетот во смисла на прописите што постојат.

Член 14

Републичкиот извршен совет може да забрани вршење определени занаетчиски дејности од страна на приватни занаетчиски дуќани.

Член 15

Занаетчиските организации должни се, по правило, да држат ученици во стопанството. Ученикот во стопанството што го завршил учењето, занаетчиската организација е должна да го држи најмалку една година по завршеното учење на занаетот.

Републичкиот извршен совет ќе определи колкав број ученици во стопанството должни се да држат занаетчиските организации, како и во кои случаи и под кои услови можат да бидат ослободени од обврската од претходниот став.

Член 16

Одредбите од оваа уредба се однесуваат и до дуќаните што им вршат услуги на граѓаните (пирални и други слични услужно-комунални дејности), како и до дуќаните што вршат некоја од стопанските дејности слична на занаетчиската радност, со тоа за вршење односно раководење со работите во овие дуќани да не е погрешна одделна стручна спрема.

Републичкиот државен секретар за работи на стопанството определува кои стопански дејности се сметаат да и' се слични на занаетчиската дејност.

Член 17

Одредбите од оваа уредба не се однесуваат до домашната дејност.

Поблиски прописи за домашната дејност ќе донесе републичкиот извршен совет.

Член 18

Народниот одбор на градската општина со одделни права има во однос на занаетчиските организации, што се наоѓаат на подрачјето на градската општина, сите права што ги има народниот одбор на околината (градот).

II. Заеднички одредби

Член 19

За оснивање на занаетчиска организација мораат, освен општите услови за оснивање стопански претпријатија и дуќани, да се исполнат и следните одделни услови:

1) работните простори да им одговараат на пропишаните технички и здравствено-технички услови предвидени за занаетчиските дуќани;

2) работодавачот што ќе ги раковои стручните работи во занаетчикиот дуќан со средства во општествена својна односно лицето што сака да основа приватен занаетчики дуќан мора да има пропишана стручна спрема;

3) лицата на кои им е даден на управување помал занаетчики дуќан со средства во општествена својна (чл. 29) и лицата што се здружуваат со цел за оснивање занаетчиска задруга да се работно способни;

4) да се исполнети и другите одделни услови доколку се пропишани такви услови.

Член 20

За раководење со стручните работи во занаетчиската организација со средства во општествена својна односно за оснивање приватен занаетчики дуќан потребна е стручна спрема на висококвалификуван (занаетчики мајстор), квалификуван односно приучен занаетчики работник.

Сојузниот Државен секретар за работи на народното стопанство ќе определи каква стручна спрема треба да има работодавачот за раководење со стручните работи во занаетчиската организација со средствата во општествена својна односно приватното лице за вршење на работите на поодделни занаетчики дејности.

Член 21

Занаетчиските организации можат да вршат поодделни занаетчики работи за кои се основани вон својата работна просторија (локал) и вон местото на своето седиште, ако го бара тоа природата на работата или ако, по волја, од нарачачот, занаетчиските работи треба да се вршат на определено место.

Приватните занаетчики дуќани должни се постојаното вршење поодделни работи од претходниот став, односно вршењето на овие работи во поголем обем да го регистрираат кај надлежните органи по одредбите од Уредбата за данокот на доход.

Член 22

Републичкиот извршен совет може да определи во кои занаетчики радиности народниот одбор на околијата (градот) може да им дозволи на занаетчиските организации со средства во општествена својна да можат да организираат работа дома кај работникот („работа на sic“).

Член 23

Занаетчиските организации ги продаваат своите производи по правило во своите работни простори.

Занаетчиските организации можат да продаваат на пазаришта и панаѓури. Во поглед на продажбата на занаетчиските производи на пазаришта и панаѓури важат одредбите од Уредбата за трговската дејност и за трговските претпријатија и дуќани („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 56/53).

Член 24

Занаетчиските организации се должни на обичаен начин да ги истакнуваат цените на своите производи и услуги.

По барање од потрошувачот занаетчиските организации должни се да издадат сметка за продадените стоки односно извршените услуги.

Член 25

Занаетчиските организации должни се во определено работно време да бидат отворени и во

тоа време да ги продаваат своите производи, односно да ги вршат услугите.

Задолжителното работно време на занаетчикиите организации и распоредот на тоа време го определува народниот одбор на градот односно општината.

Занаетчиските организации можат да бидат отворени и вон задолжителното работно време водејќи сметка за пропишаното работно време за запослените работници.

Член 26

Даночната комисија на народниот одбор на околијата (градот) може за поодделни занаетчики дуќани, занаетчики дуќани на определена занаетчиска дејност или за сите занаетчики дуќани на подрачјето на околијата (градот) да го определи плаќањето на данокот во паушален износ по стапката утврдена со одредбите од Уредбата за данокот на доход, со кои е регулиран начинот на плаќањето на данокот во паушален износ.

Правосилно определениот годишен износ на данокот може да се измени само ако се измените условите на работата во текот на годината за која е определено плаќањето на данокот во паушален износ (подолга болест, воена вежба, смрт и сл.).

III. Самостојни занаетчики дуќани со средства во општествена својна

Член 27

Со занаетчикиот дуќан со средства во општествена својна управува работниот колектив.

Работодавач на занаетчикиот дуќан се назначува врз основа на конкурс по одредбите од Уредбата за оснивање на стопанските претпријатија и дуќани („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 51/53) што се однесуваат до назначувањето на директорот.

Член 28

Државните органи и установи, стопанските и општествените организации можат да осниваат занаетчики работилници заради задоволување на своите потреби. Органите што ги осниваат овие работилници ги установуваат органите на управувањето и нивните права.

Републичкиот извршен совет може занаетчикиите работилници од претходниот став што не работат за трети лица да ги ослободи од плаќањето на сојузниот и републичкиот данок на добивката и од инвестициониот влог во форма на камата на основните средства, а народниот одбор на околијата (градот) може да ги ослободи од обврската спрема околијата (градот).

За занаетчикиите работилници од ст. 1 на овој член, што работат и за потреби на трети лица, важат во сето одредбите од оваа уредба што се однесуваат до занаетчикиите дуќани со средствата во општествена својна.

Со посебни прописи ќе се регулира пословањето и обврските на занаетчикиите работилници на казнено-поправителните заводи и домови за дефектни, умоболни, глувонемни и слепи како и опитните занаетчики работилници на индустриските занаетчики школи.

Член 29

Во помали занаетчики дуќани со средства во општествена својна во кои работат до три работници не се врши конституирањето според одредбите од Уредбата за оснивање стопански претпријатија и дуќани („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 51/53), а правилата на дуќанот ги донесува народниот одбор на општината со потврда од советот за стопанство на народниот одбор на околијата (градот), односно советот за стопанство на народниот одбор на околијата (градот).

Занаетчикиите дуќани од претходниот став им се предаваат на работниците на управување со

прифаќање на правилата од страна на работниците.

Народниот одбор може да им предаде на управување на работниците со прифаќање на правилата и занаетчиските дуќани во кои се запослени од три до пет работници.

Член 30

Правилата за помали занаетчиски дуќани од чл. 29 на оваа уредба особено содржат:

- 1) предмет на послушањето на занаетчискиот дуќан;
- 2) список на основните средства, нивна вредност и обем на правата за располагање со основните средства;
- 3) постојани обртни средства односно кредити за постојаните обртни средства за кои гарантира околицјата (градот);
- 4) начин на утврдувањето и плаќањето на паушалниот износ на данокот;
- 5) камати на основните средства;
- 6) други обврски на дуќанот спрема општествената заедница;
- 7) права и обврски на занаетчиските работници што го преземаат дуќанот на управување;
- 8) начин на меѓусебното откажување и примање нови занаетчиски работници што го преземаат управувањето со дуќанот.

Член 31

Давањето на помал занаетчиски дуќан со средства во општествена своина на управување на работниците во смисла на чл. 29 од оваа уредба се врши со писмено прифаќање на правилата од работниците на дуќанот, било непосредно или врз основа на конкурс.

Давањето на дуќанот на управување со прифаќање на правилата го врши народниот одбор на општината во согласност со советот за стопанство на народниот одбор на околицјата (градот) односно советот за стопанство на народниот одбор на околицјата (градот).

Член 32

Работодачот на занаетчискиот дуќан што им се дава на управување на работниците со прифаќање на правилата го избираат работниците помеѓу себеси, ако не е определено поинаку со правилата на дуќанот односно ако работодачот не се назначува врз основа на конкурс.

Член 33

Во управувањето со занаетчискиот дуќан од чл. 29 на оваа уредба, работниците на дуќанот ги имаат сите права што по прописите им припаѓаат на органите на дуќанот, ако со одредбите од оваа уредба или со правилата на дуќанот не е определено поинаку.

Работниците на дуќанот не можат предметите од основните средства да ги продадат ниту на друг начин со нив да располагаат без согласност од советот за стопанство на народниот одбор на околицјата (градот).

Член 34

За занаетчиските дуќани со средства во општествена своина што им се даваат на управување на работниците на дуќанот плаќањето на данокот во паушален износ е задолжително.

Прописите за пресметковните плати и за употребата на добивката за платите не се применуваат на дуќаните од претходниот став.

Работниците на занаетчискиот дуќан слободно располагаат со сите приходи на дуќанот по извршувањето на обврските спрема општествената заедница и ги делат спрема меѓусебната спогодба, ако со правилата не е определено поинаку.

Правата од социјалното осигурување ги имаат само оние работници на кои работата во занаетчи-

скиот дуќан им е редовно занимање и един извор на приходи.

Член 35

Работниците на дуќанот, на кои занаетчискиот дуќан им е даден на управување во смисла на чл. 29 од оваа уредба, мора да го откажат натамошното управување со дуќанот во отказниот срок кој не може да биде покус од шест месеци.

Советот за стопанство на народниот одбор на околицјата (градот) може да му даде отказ на работниот колектив односно на работодачот на дуќанот само ако тие не ги извршуваат обврските предвидени со правилата на дуќанот (чл. 30). Отказниот срок не може да биде покус од шест месеци.

Против отказот даден во смисла на претходните ставови може во рок од 15 дена да се поднесе тужба до окружната државна арбитража.

Член 36

Ако народниот одбор на околицјата (градот) односно неговият надлежен орган определи занаетчискиот дуќан со средства во општествена своина да плаќа данок во паушален износ (чл. 26), овој износ треба да опфати:

- a) сојузниот и републичкиот данок на добивката;
- b) делот на добивката што ѝ припаѓа на околицјата (градот).

Делот на паушалниот износ на данокот од претходниот став што му одговара на сојузниот и републичкиот данок на добивката му припаѓа на Федерацијата и народната република.

За занаетчискиот дуќан со средства во општествена своина за кој е определено да плаќа данок во паушален износ, даночната комисија на околицјата (градот) ќе ја определи и паушалната основа на данокот на промет, ако производството на стоките односно вршењето на услугите на таков занаетчиски дуќан подлежува на плаќање на данокот на промет.

Член 37

Занаетчиските дуќани со средства во општествена своина што го плаќаат данокот во паушален износ должни се да го плаќаат и минестриониот влог во форма на камата на основните средства, како и други постојани придонеси на општествената заедница што не се содржани во паушалниот данок определен во смисла на одредбите од чл. 36 на оваа уредба.

IV. Занаетчиски претпријатија и занаетчиски дуќани во состав на занаетчиско претпријатие

Член 38

За оснивање на занаетчискиот дуќан во состав на занаетчиско претпријатие мораат да бидат исполнети сите услови пропишани за оснивање самостоен занаетчиски дуќан.

Одобрението за оснивање занаетчиски дуќан во состав на занаетчиско претпријатие го дава народниот одбор на околицјата (градот) на чие подрачје се оснива дуќанот.

Член 39

Занаетчискиот дуќан во состав на занаетчиско претпријатие се запишува во регистарот на окружниот суд на чие подрачје се наоѓа.

При запишувањето во регистарот на занаетчиски дуќан во состав на занаетчиско претпријатие задолжително се внесуваат податоците дали дуќанот самостојно врши набавка на материјали за производство на стоки односно за вршење на услуги и склучува договори за продажбата на своите производи односно за вршењето на услугите и за другите стопански работи.

Член 40

Занаетчиското претпријатие што има во состав занаетчиски дуќани:

1) им врши услуги на дуќаните во својот состав со надокнада што е определена со правилата на претпријатието и со договорите помеѓу претпријатието и дуќаните (води книговодство, врши транспортни услуги, ускладиштува материјали за производство на стоки односно за вршење услуги, производи што ги произведуваат дуќаните итн.);

2) врши набавки на материјали за дуќаните во својот состав ако не е определено поинаку со правилата на претпријатието и со договорот помеѓу претпријатието и дуќаните.

Член 41

Занаетчиското претпријатие што има во состав занаетчиски дуќани управува со заедничките основни средства.

Занаетчискиот дуќан во состав на занаетчиско претпријатие управува со основните средства што служат исклучиво за негови потреби. Занаетчискиот дуќан не може да ги продаде основните средства без согласност од претпријатието.

Член 42

Работничкиот совет на занаетчиското претпријатие што има во свој состав занаетчиски дуќан го избираат работниците и службениците на претпријатието и занаетчиските дуќани во негов состав.

Член 43

Занаетчиското претпријатие што има во својот состав занаетчиски дуќани го утврдува својот вкупен приход односно од вкупниот приход на занаетчиските дуќани во својот состав.

Вкупниот приход на занаетчиското претпријатие од претходниот став се состои од:

1) разликата помеѓу набавната цена и цената по која занаетчиското претпријатие им ги испорачува материјалите на дуќаните во состав на претпријатието;

2) надокнадата за услугите извршени на дуќаните во состав на претпријатието;

3) приходите од точ. 3—6 на чл. 9 од Уредбата за вкупниот приход на стопанската организација и за неговата расподелба („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 51/53).

Член 44

Занаетчискиот дуќан во состав на занаетчиско претпријатие има:

1) самостојни обврски спрема општествената заедница;

2) одделни органи на управувањето;

3) право да се издвои од составот на занаетчиското претпријатие и да стане самостојна стопанска организација.

За занаетчискиот дуќан во состав на занаетчиското претпријатие одделно се утврдува вкупниот приход и се врши неговата расподелба.

Правата и обврските од претходните ставови не можат со правилата на занаетчиското претпријатие или со договорот помеѓу занаетчиското претпријатие и занаетчискиот дуќан во негов состав да се изменат ниту да се ограничат.

Занаетчискиот дуќан во состав на занаетчиското претпријатие кој самостојно врши набавка на материјали и склучува договори за продажба на своите производи односно за вршење услуги и за други стопански работи одговорен е за обврските преземени со договорот со имотот со кој управува и може да биде странка во спор.

Член 45

Ако со правилата на занаетчиското претпријатие и со договорот помеѓу занаетчиското претпријатие и дуќанот не е определено, поинаку, занаетчискиот дуќан во состав на занаетчиско претпријатие:

1) самостојно врши набавка на материјали за производство односно за вршење услуги и за таа цел склучува договори за набавка на материјали и за други стопански работи;

2) самостојно ги утврдува цените на своите производи односно услуги;

3) користи краткорочни кредити за обртните средства;

4) има своја текушта сметка при банката.

Со договорот помеѓу занаетчиското претпријатие и дуќанот во неговиот состав ќе се предвидува начинот на формирањето на цените по кои претпријатието ќе ги отстапува материјалите за производство на стоки односно за вршење услуги и ќе му врши услуги на дуќанот.

Член 46

Со занаетчискиот дуќан во состав на занаетчиско претпријатие управува работниот колектив на дуќанот, управниот одбор и работодавачот на дуќанот согласно општите прописи за работничкото самоуправање со стопанските организации.

Член 47

За назначување работодавач на занаетчискиот дуќан во состав на занаетчиско претпријатие важат одредбите од ст. 2 чл. 27 од оваа уредба.

Другите работници и службеници на занаетчискиот дуќан во состав на занаетчиското претпријатие ги назначува работодавачот во согласност со директорот на претпријатието, ако со правилата на претпријатието не е определено поинаку.

V. Занаетчиски задруги

Член 48

Висококвалификуваните (занаетчиски мајстори) односно квалификуваните занаетчиски работници можат да осниваат занаетчиски задруги со склучување договор за оснивање на задругата.

Републичкиот извршен совет ќе определи колку најмалку занаетчиски работници од претходниот став можат да основат занаетчиска задруга.

Член 49

Договорот за оснивање на занаетчиската задруга содржи:

1) име (фирма) и седиште на задругата;

2) податоци за занаетчиската радност (предмет на послушањето);

3) вредност на основните средства;

4) начин и услови за стапување во задругата.

Со договорот за оснивање на занаетчиската задруга може да се обуслови стапувањето во задругата со внесување на средствата за работа односно со уплата на определени парични удели.

Член 50

Членовите на задругата имаат право на враќање на вредноста на средствата за работа внесени во задругата со каматите кои не можат да бидат поголеми од каматата на штедните влогови, а внесените средства стануваат општествена својина.

Начинот и условите на враќањето на вредноста на внесените средства се определуваат со договорот за оснивање на задругата.

Вредноста на внесените средства во задругата од страна на оснивачите ја определува комисијата на народниот одбор на околицата (градот) при проценката на основните средства на задругата.

Народниот одбор на околицата (градот) должен е, при определувањето делот на добивката што и' остајува на занаетчиската задруга, да и' обезбеди на задругата доволни средства за отплата на анuitетите од ст. 1 на овој член.

Своите средства за работа, членовите на задругата можат да и' ги дадат на задругата и на користење во закуп или послуга, односно да и' ги отстапат без надокнада.

Член 51

Членовите на задругата што при стапувањето во задругата уплатиле определен удел имаат право на враќање на уделот на начинот определен со правилата на задругата.

Член 52

Договорот за оснивање занаетчиска задруга го одобрува народниот одбор на околицјата (градот) на чие подрачје се наоѓа седиштето на задругата.

Натамошната постапка за оснивање задруга се спроведува по прописите што важат за оснивање претпријатија.

Член 53

Занаетчиската задруга е дољина да ги преземе сите обврски што произлегуваат за неа од договорот за оснивање на задругата.

Член 54

Односите помеѓу занаетчиската задруга и членовите на задругата се регулираат со правилата на задругата.

Прописите за работните односи на работниците и службениците на стопанските претпријатија и дуќани се применуваат и на членовите на занаетчиските задруги.

VI. Приватни занаетчиски дуќани

Член 55

Приватен занаетчиски дуќан може да оснива лице што ги исполнува следните услови:

- а) да има пропишана стручна спрема и положен стручен испит за вршење спределена занаетчиска дејност;
- б) да е државјанин на ФНРЈ;
- в) да е работно способно;
- г) со судска пресуда да не му е забрането вршењето на занаетот.

Републичкиот извршен совет може да пропише одделни услови за отворање на приватни занаетчиски дуќани на определена занаетчиска дејност.

Во рамките на прописите од претходниот став, може и народниот одбор на околицјата (градот) да ги пропише одделните услови за отворање приватни занаетчиски дуќани на определена занаетчиска дејност.

Член 56

Приватен занаетчиски дуќан не можат заеднички да осниваат две или повеќе лица, иако ги исполнуваат условите од чл. 55 на оваа уредба.

Член 57

Приватниот занаетчиски дуќан се оснива врз основа на одобрението за работа што го издава советот за стопанство на народниот одбор на околицјата (градот) на чие подрачје се оснива дуќанот.

Одобрението за работа не може да се пренесе на друго лице.

Член 58

Советот за стопанство на народниот одбор на околицјата (градот) должен е да издаде одобрение за работа кога лицето што го бара одобрението за работа ги исполнува условите пропишани со оваа уредба.

Народниот одбор на градот може да ги овласти народните одбори на општините на своето подрачје да издаваат одобрение за работа односно одобрение за оснивање приватен занаетчиски дуќан.

Републичкиот извршен совет, односно народниот одбор на околицјата (градот) во согласност со републичкиот извршен совет може да пропише издавањето на одобренијата за оснивање приватни занаетчиски дуќани на определени занаетчиски дејности да подлежува на слободна оценка од советот за стопанство на народниот одбор на околицјата (градот).

Советот за стопанство на народниот одбор на околицјата (градот) должен е во рок од 30 дена по приемот на барањето за издавање одобрение за оснивање приватен занаетчиски дуќан, да го издаде одобрението или да донесе решение за одбивање на барањето.

Член 59

Секој приватен занаетчиски дуќан, освен занаетчиските дуќани од чл. 71 на оваа уредба, мо-

ра да биде запишан во регистарот на занаетчиските дуќани што го води народниот одбор на околицјата (градот).

Со запишувањето во регистарот приватниот занаетчиски дуќан се смета како основан и може да отпочне да работи.

Против решението за одбивање на барањето за издавање одобрение за работа може да се поднесе жалба до републичкиот државен секретар за работи на стопанството.

Член 60

Приватниот занаетчиски дуќан го води и во него задолжително ги врши работите лице кому што е издадено одобрението за работа. Лицето кому што е издадено одобрението за работа може да го води приватниот занаетчиски дуќан и преку работоводач кога е спречено дуќанот лично да го води поради болест, воена должност или други случаи во кои поради некои околности не е можно имателот на дуќанот лично да го води дуќанот (на пр.: годишен одмор, оправдана отсутност, истражен затвор и др.), по одобрение од началникот на секретаријатот за стопанство на народниот одбор на околицјата (градот).

Член 61

Имателот на приватен занаетчиски дуќан може времено да го одјави својот занаетчиски дуќан кога е спречен дуќанот лично да го води поради болест, воена должност или други случаи во кои поради некои околности не е можно имателот на дуќанот лично да го води дуќанот (на пр.: годишен одмор, оправдана отсутност, истражен затвор и др.).

Временото запирање за водеше на занаетчискиот дуќан поради болест и други разлоси може да се одобри најповеќе за една година, а поради воена вежба само за времето додека трае воената вежба.

Одобрението за времено запирање на приватниот занаетчиски дуќан кога постојат условите од ст. 1 на овој член, го издава секретаријатот за стопанство на народниот одбор на околицјата (градот) на чие подрачје се наоѓа приватниот занаетчиски дуќан.

Против решението за одбивање на временото запирање на приватниот занаетчиски дуќан може да се поднесе жалба до советот за стопанство на народниот одбор на околицјата (градот) во рок од 15 дена.

Член 62

Имателот на приватен занаетчиски дуќан кому што е одобрено времено запирање, должен е да го пријави продолжувањето на воденето на својот приватен занаетчиски дуќан на секретаријатот за стопанство на народниот одбор на околицјата (градот) што го одобрил временото запирање.

Ако имателот на приватниот занаетчиски дуќан не го пријави продолжувањето на работата на својот приватен занаетчиски дуќан по истекот на рокот определен за времено запирање на работата, престанува важноста на издаденото одобрение за работа на имателот на дуќанот и секретаријатот за стопанство на народниот одбор на околицјата (градот) по службена должност ќе го изврши бришењето на приватниот занаетчиски дуќан во регистарот на приватните занаетчиски дуќани.

Член 63

Приватниот занаетчиски дуќан престанува:

- 1) по сила на законот;
- 2) со одјава на имателот на дуќанот;
- 3) со одземање на одобрението за работа по решението од надлежниот управен орган; и
- 4) со смртта на имателот на дуќанот.

Член 64

Приватниот занаетчиски дуќан по сила на законот престанува:

1) ако имателот на приватниот занаетчиски дуќан го изгуби државјанството на ФНРЈ;

2) ако имателот на дуќанот ја изгуби деловната способност, освен поради болест;

3) ако имателот на дуќанот со правосилна пресуда ќе биде осуден на казната забрана да го врши занаетот;

4) ако не отпочне со работа за време од една година откако е издадено одобренieto за работа;

5) ако за време од три месеца ја запре работата без одобрение од советот за стопанство на народниот одбор на околицјата (градот);

6) ако не отпочне со работата по истекот на рокот определен за времено запирање на работата.

Член 65

Кога имателот на приватниот занаетчиски дуќан поради болест трајно ја изгуби деловната способност, неговиот брачен другар односно малолетните деца можат да го продолжат водењето на дуќанот преку работодач.

Ако имателот на приватниот занаетчиски дуќан, од претходниот став нема брачен другар, односно малолетни деца, или ако тие не сакаат да го продолжат водењето на дуќанот преку работодач, неговиот дуќан престанува, а издаденото му одобрение за работа му се гаси.

Член 66

Имателот на приватен занаетчиски дуќан што сака да престане со натамошното водење на својот дуќан должен е за тоа да го извести советот за стопанство на народниот одбор на околицјата (градот), заради донесување решение за утврдување престанокот на дуќанот.

Во случајот од претходниот став, советот за стопанство на народниот одбор на околицјата (градот) должен е да донесе решение за престанок на дуќанот и да изврши бришење на приватниот занаетчиски дуќан во регистарот на приватните занаетчиски дуќани.

Член 67

Советот за стопанство на народниот одбор на околицјата (градот) со своето решение ќе го огласи престанокот на приватниот занаетчиски дуќан во следните случаи:

1) ако имателот на приватниот занаетчиски дуќан ќе биде осуден на казната затвор подолго од една година или казната строг затвор подолго од шест месеци;

2) ако дополнително се утврди дека имателот на приватниот занаетчиски дуќан добил одобрение за работа врз основа на лажни документи или искриви што не им одговараат на условите предвидени за водење на приватниот занаетчиски дуќан;

3) ако се установи дека имателот на приватниот занаетчиски дуќан се наоѓа во постојан работен однос или дека врши работи на некое друго занимање;

4) ако имателот на приватниот занаетчиски дуќан не го плати должниот данок во рок од шест месеци од извршноста на решението за облогот.

Против решението за прогласување престанок на приватен занаетчиски дуќан имателот на приватниот занаетчиски дуќан има право на жалба до републичкиот државен секретар за работи на стопанството во рок од 15 дена.

Член 68

Ако умре имателот на приватниот занаетчиски дуќан, неговата вдовица односно малолетните деца можат да го продолжат водењето на дуќанот преку работодач.

Ако умрениот имател на приватниот занаетчиски дуќан немал брачен другар односно малолетни деца или ако тие не сакаат да го продолжат водењето на дуќанот преку работодач, приватниот занаетчиски дуќан престанува согласно точ. 4 чл. 63 од оваа уредба.

Член 69

Странски државјанин може да води приватен занаетчиски дуќан врз основа на одобренieto за работа што го издава советот за стопанство на народниот одбор на околицјата (градот) во согласност со републичкиот државен секретаријат за внатрешни работи, и тоа во случај на реципроцитет.

Во сето друго за приватните занаетчиски дуќани на странските државјани се применуваат одредбите од оваа уредба.

Член 70

По исклучок од одредбата на чл. 55 од оваа уредба, советот за стопанство на народниот одбор на околицјата (градот, градската општина со одделни права) може да му издаде одобрение за работа на инвалид на трудот односно на инвалид од војната што нема стручна спрема на висококвалификуван односно квалификуван занаетчиски работник ако ја врши односната занаетчиска дејност повеќе од 5 години.

Член 71

Во селата и во помали места, што ќе ги определи републичкиот државен секретар за работи на стопанството, приватен занаетчиски дуќан може да основа и лице без спрема на висококвалификуван односно квалификуван занаетчиски работник ако односната занаетчиска дејност ја вршел во форма на постојаното занимање повеќе од три години, или во форма на споредно занимање повеќе од пет години.

Лицата од претходниот став не може да запосли туѓа работна сила ниту да држи ученици во стопанството.

Член 72

Народниот одбор на општината должен е да ја установи евиденцијата на приватните занаетчиски дуќани од чл. 71 на оваа уредба.

Член 73

Републичкиот извршен совет може да донесе поблиски прописи за условите и начинот на послувањето, за обврските спрема општествената заедница и за престанокот на приватните занаетчиски дуќани од чл. 71 на оваа уредба.

Член 74

Ако даночната комисија на народниот одбор на околицјата (градот) определи приватниот занаетчиски дуќан да го плаќа данокот во паушален износ (чл. 26) овој износ го опфаќа данокот на доход од занаетчиската дејност односно дејностите од чл. 16 на оваа уредба и данокот за употреба на туѓа работна сила.

Ако на приватен занаетчиски дуќан му е определено да го плаќа данокот во паушален износ, даночната комисија на народниот одбор на околицјата (градот) ќе му определи на приватниот занаетчиски дуќан и даночна основица на данокот на промет во паушален износ, доколку производите, односно услугите на дуќанот подлежат на плаќање данок на промет.

VII. Вршење занаетчиска дејност без постојано работно место

Член 75

Вршењето на занаетчиска дејност без постојано работно место е позволено само во оние занаетчиски дејности што по својата природа или по месните обичаи така се вршат.

Занаетчиската дејност без постојано работно место може да се врши на определено или на целото подрачје на ФНРЈ.

Републичкиот државен секретар за работи на стопанството ги определува занаетчиските дејности што можат да се вршат без постојано работно место.

Член 76

Занаетчиската дејност без постојано работно место се врши врз основа на дозволата што ја из-

дава советот за стопанство на народниот одбор на околицата (градот) на чие подрачје лицето што сака да ја врши дејноста има постојано место на живеалиштето. Со дозволата се определува и подрачјето на кое ќе се врши занаетчишката дејност без постојано работно место.

Дозволата може да му се издаде само на она лице што ќе докаже дека ја вршело односната занаетчишка дејност најмалку 3 години, дека е државјанин на ФНРЈ и дека е деловно способно.

Издадената дозвола се запишува во одделен регистар што се води при народниот одбор на околицата (градот).

Член 77

Лицата што вршат занаетчишка дејност без постојано работно место не можат да користат туѓа работна сила ниту да држат ученици во стопанството.

Член 78

Дозволата се издава за време од една година. По истекот на овој срок, советот за стопанство на народниот одбор на околицата (градот), што ја издал дозволата, може да ја продолжи од година до година се додека постојат условите определени за нејзиното издавање и ако имателот на дозволата го намирал данокот за минатата даночна година.

Член 79

Важноста на дозволата за вршење занаетчишка дејност без постојано работно место престанува кога ќе престане да постои некој од условите определени за нејзиното издавање.

Дозволата може да се одземе и пред времето за кое е издадена, ако лицето кому што е таа издадена ќе биде казнето поради прекршок на прописите за вршење занаетчишка дејност без постојано работно место.

На лицето кому што е одземена дозвола во смисла на одредбата од претходниот став може да му се издаде нова дозвола по истекот на рокот од 6 месеци.

Престанокот на вршењето занаетчишка дејност без постојано работно место, односно одземањето на дозволата се утврдува со решение од советот за стопанство на народниот одбор што ја издал дозволата. Против ова решение може да се подаде жалба до републичкиот државен секретар за работи на стопанството во рок од 15 дена.

Член 80

Лицето што врши занаетчишка дејност без постојано работно место должно е да го плаќа данокот на доход во паушален износ, што го утврдува органот за финансии на народниот одбор на околицата (градот) на чие подрачје ова лице има постојано живеалиште.

Паушалниот износ на данокот на доход од претходниот став се утврдува однапред за целата календарска година.

Член 81

Републичкиот државен секретар за работи на стопанството може да го пропише начинот и делокругот на вршењето на занаетчишката дејност без постојано работно место, како и правото за употреба на алат и носење материјали.

VIII. Стручна спрема

Член 82

Стручната спрема за вршење занаетчишка дејност се здобива со пропишаната школска спрема, завршени курсеви, практична работа за определено време во занаетчишка организација и со положен стручен испит.

Републичкиот извршен совет може да го пропише начинот на организирањето и определувањето на курсевите на кои може да се здобие со стручната спрема во смисла на претходниот став.

Член 83

Сојузниот Државен секретар за работи на народното стопанство ќе го пропише начинот на здобивањето со спремата и ќе определи каква стручна спрема им се признава на лицата што завршиле стручни школи односно курсеви основани по поранешните прописи.

Член 84

На лицата со спрема на занаетчишки мајстор здобивена по поранешните прописи што вршат односно раководат со работите на една од занаетчишките дејности им се признава звањето на висококвалификуван занаетчишки работник.

На лицата што вршат една занаетчишка дејност во форма на самостојно занимање односно на лицата што раководат со работите на занаетчишката дејност за чие вршење не се барала стручна спрема им се признава звањето на висококвалификуван (занаетчишки мајстор) односно квалификуван занаетчишки работник и пропишаниот работен став.

IX. Надзор и управни мерки

Член 85

Надзорот над послушањето на занаетчишки организации го вршат народните одбори на околиците (градовите) преку своите инспекции.

Инспекциите од претходниот став го контролираат извршувањето на прописите и мерките што се однесуваат до занаетчишките организации.

Член 86

Ако послушањето на занаетчишката организација е во спротивност со одредбите од оваа уредба можат да се преземат следните управни мерки:

- 1) временна забрана на работата на занаетчишката организација;
- 2) трајна забрана на работата на занаетчишката организација;
- 3) одземање на одобрението, овластанието односно дозволата за работа на приватниот занаетчишки дуќан;
- 4) затворање на работните простории и забрана на користењето на уредите и опремата;
- 5) одземање на имотната корист односно приходите;
- 6) распуштање на работничките совети и управните одбори со определување нови избори и разрешување на раководачот на дуќанот односно на директорот на претпријатието;
- 7) ставање на занаетчишката организација со средствата во општествена својина под присилна управа која не може да трае повеќе од една година.

Член 87

Ако занаетчишката организација со средства во општествена својина се води без одобрението по прописите од оваа уредба, инспекцијата за пазарштето ќе донесе решение за временна забрана на работата на таква занаетчишка организација, определувајќи го рокот во кој мора да се прибави пропишаното одобрение. Времената забрана не може да биде подолга од 30 дена.

Член 88

Ако приватно лице врши занаетчишка дејност, без одобрение за работа советот за стопанство на народниот одбор на околицата (градот) ќе донесе решение за трајна забрана на работата и за одземање на приходот создаден со неовластена работа, а во повторен случај може да донесе решение и за одземање на средствата за работа кои стануваат општоопштествена својина.

Член 89

Ако занаетчишка организација врши работи на место или во простории што не се означени во одобрението за конституирање односно во одобрението за работата, советот за стопанство на народниот одбор на околицата (градот), по сопствена иницијатива или по предлог од инспекцијата за пазар-

штето, ќе донесе решение за одземање на имотната корист односно приходите здобивени на местото или просторилите што не се означени во одобрението.

Член 90

Ако работните простории (локалот, станот), уредите и опремата на занаетчиската организација не им одговараат на условите во поглед на техничката и здравствено-техничката заштита на трудот или на условите, инспекцијата за пазариштето ќе донесе решение со кое ќе и нареди на занаетчиската организација да ги отстрани утврдените недостатоци, определувајќи го рокот во кој мора тоа да се изврши.

Ако утврдените недостатоци не се отстранат во определеното срок или воопшто не можат да се отстранат, советот за стопанство на народниот одбор на околицјата (градот) ќе донесе решение за затворање таква просторија односно за забрана на натамошната употреба на такви уреди или опрема.

Член 91

Ако занаетчиската организација со средства од општествена својина против која се изречени управните мерки предвидени во чл. 87, 89 и 90 од оваа уредба ќе продолжи натаму со работата ие што вршење им е спротивно на одредбите од оваа уредба, народниот одбор на околицјата (градот) може да донесе решение за:

- 1) разрешување на работодачот односно директорот на занаетчиската организација;
- 2) распуштање на работничкиот совет и на управниот одбор на занаетчиската организација;
- 3) ставање на занаетчиската организација под приоилна управа која не може да биде подолга од една година.

Со решението за распуштање на работничкиот совет и управниот одбор мораат да бидат определени нови избори кои можат да се одржат најрано месец дена од донесувањето на решението, а најдоцна два месеца зад тој ден.

Против решението на народниот одбор на околицјата (градот), занаетчиската организација може да поднесе жалба до републичкиот извршен совет во рок од 15 дена.

Член 92

Ако занаетчискиот дуќан со средства во општествена својина, што го плаќа данокот во паушален износ, не му ги пријави на надлежниот орган сите запослени работници, финансиската инспекција или друг државен орган ќе поднесе предлог до надлежната окружна државна арбитража за донесување решение за одземање на имотната корист остварена со работата на работниците што не се земени во обзир при утврдувањето на паушалниот износ на данокот.

Ако приватниот занаетчиски дуќан што го плаќа данокот во паушален износ не ги пријави сите запослени работници, советот за стопанство на народниот одбор на околицјата (градот) ќе донесе решение за одземање на приходот остварен со работата на работниците што не се земени во обзир при утврдувањето на паушалниот износ на данокот.

Во случаите од претходните ставови, даночната комисија на народниот одбор на околицјата (градот) може да го наголеми паушалниот износ на данокот или да донесе решение за ставање вон сила на решението со кое му е определено на дуќанот да го плаќа данокот во паушален износ.

Член 93

Ако занаетчиската организација со средства во општествена својина врши работи што не спаѓаат во делокруг на занаетчиската дејност што е предмет на нејзиното пословање, инспекцијата за пазариштето или друг државен орган ќе поднесе предлог до надлежната окружна државна арбитража да донесе решение за одземање на имотната корист

остварена со неовластено вршење на занаетчиска дејност или други стопански дејности.

Член 94

Ако имателот на приватен занаетчиски дуќан врши работи што не спаѓаат во делокруг на занаетчиската дејност за која добил одобрение за работа, односно ако врши работи со поголем број работници од пропишаниот советот за стопанство на народниот одбор на околицјата (градот) ќе донесе решение за одземање на приходот остварен со неовластеното вршење на занаетчиската дејност или други стопански дејности односно со држање поголем број работници од оној што е пропишан.

Член 95

Износите на одземената имотна корист од занаетчиската организација со средства во општествената својина и износите на одземенит имот од приватен занаетчиски дуќан, одат со 50% во корист на фондот за инвестиции на народниот одбор и со 50% во фондот за инвестиции на народната република.

Член 96

Надлежните органи на народниот одбор на околицјата (градот) должни се во рок од 15 дена да донесат решение за изрекување управните мерки во смисла на чл. 87, 88, 89, 90, 92 и 94 од оваа уредба.

Против решението за изрекување управните мерки од претходниот став може да се поднесе жалба во рок од 15 дена, и тоа:

- 1) против решението од даночната комисија — до комисијата за жалби на народниот одбор на околицјата (градот);
- 2) против решението од инспекцијата за пазариштето до советот за стопанство на народниот одбор на околицјата (градот);
- 3) против решението од советот за стопанство на народниот одбор на околицјата (градот) — до републичкиот државен секретар за работи на стопанството.

Х. Казнени мерки поради повреди на одредбите од ова уредба

Член 97

Примената на управните мерки предвидени со оваа уредба не ја исклучува примената на управните мерки предвидени со другите прописи што важат, ниту примената на казнените мерки предвидети со оваа уредба и со други прописи што важат.

Член 98

Со парична казна од 20.000 до 1.000.000 динари ќе се казни занаетчиската организација со средства во општествена својина:

- 1) ако створи погонска или работна единица без одобрение од советот за стопанство на народниот одбор на околицјата (градот);
- 2) ако ги врши работите на место или во простории што не се означени во одобрението за конституирање;
- 3) ако се пресели и отпочне со работа во работни простории за кои не добила одобрение за употребата на работните простории;
- 4) ако не му ги пријави на надлежниот орган сите запослени работници;
- 5) ако без одобрение од народниот одбор на околицјата (градот) организира работа дома кај работничкиот (чл. 22).

За дејствијата од претходниот став ќе се казни и одговорното лице во занаетчиската организација со парична казна од 5.000 до 50.000 динари.

Член 99

Со парична казна од 10.000 до 200.000 динари ќе се казни занаетчиската организација со средства во општествена својина:

1) ако ги врши работите без стручен работководач;

2) ако не држи определен број ученици во стопанството;

3) ако ги користи учениците во стопанството за работите што не се во врска со учењето на занаетчииската дејност или ги користи ван работното време определено за учениците во стопанството.

За дејствијата од претходниот став ќе се казни и одговорното лице во занаетчииската организација со парична казна од 1.000 до 20.000 динари.

Член 100

Со парична казна од 500 до 50.000 динари ќе се казни занаетчииската организација со средства во општествена своина:

1) ако на обичаен начин не ги истакнува цените на своите производи односно ценовникот на своите услуги;

2) ако по барање од потрошувачите не издаде сметка за продадените производи односно извршените услуги;

3) ако не послува во определеното работно време.

За дејствијата од претходниот став ќе се казни и одговорното лице во занаетчииската организација со парична казна од 1.000 до 10.000 динари.

Член 101

Со парична казна од 500 до 20.000 динари ќе се казни занаетчиискиот дуќан со средства во општествена своина што им е даден на управување на работниците на дуќанот во смисла на чл. 29 од оваа уредба:

1) ако прими нови работници што не ги прифатиле правилата на дуќанот (чл. 30 точ. 8 и чл. 31);

2) ако му пријави на органот за социјално осигурување и работници што немаат право на социјално осигурување (чл. 34 ст. 4).

Со парична казна од 10.000 до 200.000 динари ќе се казни дуќанот од претходниот став ако ги продаде или на друг начин располога со предметите од основните средства на дуќанот без согласност од Советот за стопанство на народниот одбор на околинјата односно, градот (чл. 33 ст. 2).

Член 102

За дејствијата од чл. 98 — 100 од оваа уредба што ќе ги изврши приватен занаетчииски дуќан ќе се казни неговиот имател со парична казна од 500 до 10.000 динари.

Со парична казна од 500 до 10.000 динари ќе се казни имател на приватен занаетчииски дуќан:

1) ако ја врши занаетчииската дејност без одобрението за работа односно без регистрација;

2) ако ги врши работите што не спаѓаат во делокругот на занаетчииската дејност за која добил одобрение за работа;

3) ако организира работа дома кај работникот (член 22);

4) ако запосли поголем број работници отколку што е позволено со прописите што постојат;

5) ако не му ги пријави на надлежниот ретистарски орган во определеното рок измените што станале во поглед на запишаните податоци во регистарот.

Ако дејствијата од претходните ставови се извршени од материјална заинтересираност, имателот на приватниот занаетчииски дуќан ќе се казни со парична казна од 10.000 до 1.000.000 динари.

Член 103

Со парична казна од 500 до 10.000 динари ќе се казни лицето кое без дозвола врши занаетчииска дејност без постојано работно место или ако во определеното рок не ја продолжи важноста на доволата.

Член 104

На повредите на одредбите од оваа уредба од страна на занаетчииска организација со средства

во општествена своина и од одговорното лице во занаетчииската организација и постапката за примена на казнените мерки предвидени со неа ќе се применуваат одредбите од чл. 76—83 од Уредбата за управување со основните средства на стопанските организации.

Член 105

За повредите на одредбите од оваа уредба од страна на приватниот занаетчииски дуќан односно лицето што врши занаетчииска дејност без постојано работно место и постапката за примена на казнените мерки предвидени со неа согласно ќе се применуваат одредбите од Основниот закон за прекршките.

XI. Преодни и завршни одредби

Член 106

Сите државни занаетчииски дуќани што постојат, државните занаетчииски дуќани под раководство на државен мајстор на занаетот, занаетчииските работилници на државните надлештва, установите и на претпријатијата, занаетчииските задруги, занаетчииските работилници на општествените и задружните организации како и приватните занаетчииски дуќани должни се да ја согласат својата организација и послување со одредбите од оваа уредба во рок од три месеци по влегувањето во сила на оваа уредба.

Против занаетчииските дуќани, занаетчииските работилници и занаетчииските задруги од претходниот став кои во определеното рок не ќе ја согласат својата организација и послување со одредбите од оваа уредба ќе се применат управните и казнените мерки предвидени со оваа уредба.

Член 107

Се овластува сојузниот Државен секретар за работи на народното стопанство да ги пропише условите и делокругот на послувањето на овластените и другите ѕидарски и клесарски дуќани, вклучително и приватните, како и спручната спрема потребна за водење на такви дуќани.

Член 108

Лицата што по поранешните прописи добиле дозвола за вршење на занаетот дома кај нарачачот се здобиваат со правото на водење приватен занаетчииски дуќан под условите предвидени со оваа уредба.

Член 109

Лицата што се занимаваат со занает како со споредно занимање покрај земјоделството должни се својата работа да ја особразат кон одредбите од чл. 71 на оваа уредба во рок од еден месец по влегувањето во сила на оваа уредба.

Член 110

Со влегувањето во сила на оваа уредба престануваат да важат одредбите од Општиот закон за занаетството („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 49/49) освен одредбите од главата II — „Здобивање стручна спрема и услови за вршење на занаетската дејност”, и сите други прописи донесени врз основа на овие одредби од страна на Сојузните и републичките органи.

Одредбите од главата II — „Здобивање стручна спрема и услови за вршење на занаетската дејност” од Општиот закон за занаетството и сите прописи донесени врз основа на тие одредби од сојузните и републичките органи ќе престанат да важат со донесувањето на прописите за стручната спрема во смисла на чл. 83 од оваа уредба.

Член 111

Оваа уредба влегува во сила 30 дена по објавувањето во „Службениот лист на ФНРЈ“.

Сојузен извршен совет

Р. п. бр. 61

26 јануари 1954 година

Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз-Тито, с. р.

49.

Врз основа на чл. 20 точ. 1 од законот за спроведување на Уставниот закон, Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА ЗА ПОМОРСКИТЕ КНИШКИ

Член 1

Поморската книшка е исправа со која се докажува својството на поморец, стручната квалификација, функцијата што ја има поморецот и траењето на укрцувањето.

Поморската книшка служи и како патна исправа (пасош) кога поморецот патува во странство заради укрцување и кога се враќа во татковината. Во овие случаи потребна е виза од надлежните органи.

Член 2

Поморската книшка мораат да ја имаат државјаните на Југославија укрцани како членови на посадата на бродовите на трговската морнарица на ФНРЈ во служба на палубата и машините, или во општа служба како готвачи или келчери (собари).

На рибарските бродови и технички пловни објекти поморската книшка мора да ја има оној број на членовите на посадата во служба на палубата и машините која како најмал е пропишан за сигурноста на пловидбата на овие објекти.

Член 3

Поморската книшка се издава по образецот што го пропишува директорот на Управата за поморство и речен сообраќај.

Поморската книшка ја плаќа поморецот.

Член 4

Поморската книшка содржи лични податоци, податоци за стручните квалификации за служба на бродот, за дозволата за пловидба по море, за лекарскиот преглед, за укрцувањето и искрцувањето, за одземање овластението за вршење работи на соодветното звање на бродот, како и визите, на надлежните органи.

Освен податоците од претходниот став забрането е да се внесуваат во поморската книшка некакви други податоци.

Член 5

Поморската книшка им се издава, по правило, на лицата што имаат 15 но не повеќе од 25 години возраст.

Член 6

Поморската книшка му се издава на лице под 15 но не помладо од 14 години возраст, и тоа:

1) ако ќе се укрца на брод на којшто посадата ја сочинуваат исклучиво членовите на неговата фамилија;

2) ако укрцувањето на бродот би било за такво лице корисно, а би му одговарало на неговата здравствена и физичка состојба.

На лице постаро од 25 години живот ќе му се издаде поморска книшка, и тоа:

1) на сопственик и сосопственик на брод, како и на лице што е со нив по роднинство во прв степен.

Овие лица можат за време од 3 години да се укрцаат на својот брод односно на бродот од лицето со кое се во роднинство во прв степен;

2) на поморец што ќе докаже дека пловел најмалку 3 години на трговски брод во странско знаме во која и да е служба од чл. 2 ст. 1 на оваа уредба, иако ја немал југословенската книшка, а не поминало 3 години од неговото последно искрцување;

3) на лице што во внатрешната пловидба се здобило со стручното оспособување за вршење определена служба на бродот, ако по прописите што важат за оспособување на персоналот на трговската морнарица му е признаено звањето во трговската морнарица на ФНРЈ;

4) на лице што за време на отслужувањето на воениот срок во Југословенската воена морнарица било укрцано на брод најмалку две години, ако во срок од една година по отслужувањето на срскиот поднесе молба за издавање на дозволатата за пловидба по море, и ако во срок од 20 дена по приемот на оваа дозвола поднесе молба за издавање поморска книшка;

5) на лице што промикнува од Југословенската воена морнарица во трговската морнарица на ФНРЈ, ако му е признаено звањето во трговската морнарица на ФНРЈ по прописите за оспособување на персоналот на трговската морнарица на ФНРЈ;

6) на лице што завршило научички или бродомашички отсек на поморска школа, или електротехнички отсек на средна техничка школа;

7) на лице што изучило електричарски, механичарски, шиферски или клесарски занает, како и на изучените келчери и готвачи и на другите лица оспособени по прописите на својата струка за чие укрцување ќе се укаже потреба;

8) на радиотелеграфист што има пропишана стручна спрема.

Член 7

На лицата постари од 25 години што не исполнуваат еден од условите од чл. 6 ст. 2 поморската книшка може да им се издаде само врз основа на претходно одобрение од директорот на Управата за поморство и речен сообраќај.

Член 8

На лицата укрцани на технички пловни објекти и на рибарите укрцани на рибарски бродови ќе им се издаде поморската книшка под услов да не се постари од 40 години, дека на овие објекти односно други бродови биле укрцани 3 години без прекин, или 5 години со прекин во срок од 8 години и ако побараат издавање дозвола за пловидба по море во срок од 6 месеци по влегувањето во сила на оваа уредба.

Член 9

Поморската книшка се издава врз основа на писмено барање, кон кое молбителот мора да ги приложи и сите потребни документи.

Член 10

Поморската книшка ја издава лучката капетанија надлежна според живеалиштето на молбителот.

Надлежноста на лучките капетанији за издавање поморски книшки ја пропишува директорот на Управата за поморство и речен сообраќај.

Член 11

Ако поморската книшка се исполни, или се истроши толку што да стане неупотреблива, ќе се издаде нова поморска книшка, а старата ќе се поништи и ќе му се врати на нејзиниот имател.

Ако поморската книшка се загуби, мора да се огласи за неважечка, после што ќе се издаде нејзин дупликат. За дупликатот на поморската книшка поморецот плаќа двоен износ на нејзината цена, освен ако губитокот го предизвикала виша сила.

Член 12

Против решението од лучката капетанија со кое се одбива издавањето или замената на помор-

ската книшка, внесувањето на податоци во книшката, или поправањето на непотполни или непотписно пополнета поморска книшка, може да се подаде жалба до надлежната управа на поморската област во рок од 15 дена по приемот на решението.

Жалбата и' се предава на лучката капетанија што го донесла првостепеното решение.

Член 13

Поморската книшка престанува да важи:

1) кога ќе истече рокот за важењето на дозволата за пловидба по море;

2) кога поморецот не плови 4 години без прекин. Во овој случај поморската книшка не може да се продолжи, ниту на поморецот може да му се издаде нова поморска книшка.

Одредбите од точ. 2) на свој член не се однесуваат до заповедникот на бродот, офицерите на палубата и машините, радиотелеграфистот, како и до лицата со звањето кормилар во палубната служба или огнар во службата на машините, ако во тоа овојство пловеле најмалу две години.

Член 14

Лучката капетанија води евиденција за издадените поморски книшки.

Член 15

Молбите, прилозите и уверенијата во врска со издавањето, пополнувањето и продолжувањето на поморските книшки, како и сите запишувања во поморската книшка, ослободени се од плаќање такса

Член 16

Поморските книшки на укрцаните членови на посадата ги чува заповедникот на бродот.

Во случај на искривање, поморската книшка му се предава на нејзиниот имател.

Член 17

За поморски прекршок ќе се казни:

1) со парична казна до 10.000 динари заповедникот на бродот што ќе прими за член на посада лице без поморска книшка или без важечка поморска книшка, ако односното лице е должно да ја има поморската книшка;

2) со парична казна до 5.000 динари заповедникот на бродот:

а) што во поморската книшка не ќе ги внесе податоците што е должен да ги внесе или внесе податоци за кои е забрането да се внесуваат;

б) што ќе ја уништи поморската книшка што се наоѓа кај него на чување;

в) што не ќе му ја врати поморската книшка на искрцан член на посада.

Член 18

Поморските книшки издадени врз основа на порано важечките прописи остануваат во важност додека не ќе се заменат со нови книшки.

Член 19

Се овластува директорот на Управата за поморство и речен сообраќај да издава поблиски прописи за спроведување на оваа уредба.

Член 20

Со денот на влегувањето во сила на оваа уредба престанува да важи Уредбата за поморските книшки („Службен лист на ФНРЈ“, бр 69/46) и прописите донесени врз основа на таа уредба, како и Наредбата за ослободување од плаќање такси на молби за издавање поморски книшки („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 71/46).

Член 21

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на ФНРЈ“.

Сојузен извршен совет

Р. п. бр. 63

26 јануари 1954 година

Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз-Тито, с. р.

50.

Врз основа на чл. 20 точ. 1 од Законот за спроведување на Уставниот закон, Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА УПОТРЕБА НА СРЕДСТВАТА ОД РЕЗЕРВНИОТ ФОНД НА СТОПАНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

Член 1

Резервниот фонд на стопанската организација се формира по одредбите од Уредбата за распределба на добивката и за данокот на добивката на стопанските организации („Службен лист на ФНРЈ“ бр. 51/53), како и од други повремени приходи по посебни прописи (неисплатени плати и друго).

Средствата на резервниот фонд стопанската организација ги уплатува на одделна сметка при Народната банка на ФНРЈ.

Член 2

Стопанската организација во текот на годината го уплатува одредениот износ во резервниот фонд најдоцна во рок од 25 дена по истекот на пресметковниот период, за минатиот период.

Уплатите на средствата во резервниот фонд што се вршат во текот на годината се сметаат како временни уплати, а конечната пресметка на издвојувањето за резервниот фонд и неговата уплата се врши врз основа на завршната сметка на стопанската организација.

Член 3

Со средствата на резервниот фонд располага стопанската организација во смисла на одредбите од оваа уредба и врз други прописи.

Член 4

Средствата на резервниот фонд стопанската организација може да ги употреби:

1) за израмнување нерамномерното остварување на приходите во текот на годината; и

2) за покривање на работните губитоци утврдени по билансот врз основа на одобрената завршна сметка.

Употребата на средствата на резервниот фонд за израмнување нерамномерното остварување на приходите во текот на годината се смета како времено користење на тие средства. Стопанската организација е должна да ги врати времено користените средства во својот резервен фонд од идната реализација на приходите во текот на годината, а најдоцна до конечната годишна пресметка.

За секоја употреба на средствата на резервниот фонд одлука донесува работничкиот совет на стопанската организација.

Член 5

Стопанската организација не може да ги употреби средствата на резервниот фонд за инвестиции нити за исплата на платите во поголем износ од пресметковниот платен фонд.

Член 6

Контрола над пресметувањето и уплатата на средствата на резервниот фонд, како и над употребата на овие средства, врши Народната банка на ФНРЈ и финансиската инспекција.

Член 7

Стопанската организација што ќе ги употреби средствата на резервниот фонд за други цели, а не за оние што се определени со одредбите од оваа уредба (чл. 4 од оваа уредба) ќе се казни со парична казна од 50.000 до 500.000 динари.

За дејствието од претходниот став ќе се казни и одговорното лице во стопанската организација со парична казна од 1.000 до 10.000 динари.

Постапката за примена на казнените мерки од претходните ставови ја води државната арбитража по одредбите од чл. 76—83 од Уредбата за управу-

вање со основните средства на стопанските организации („Службен лист на ФНРЈ“ бр. 52/53).

Превидни одредби

Член 8

Додека не се определени постојан кредит за обртните средства на стопанската организација, народниот одбор на околицата (градот) ќе го определи вкупниот износ на средствата на резервниот фонд и ќе врши пресметка за годишната уплата на средствата во резервниот фонд според просечно кеситениот кредит за обртните средства кај банката во текот на 1953 година. По исклучок, ако стопанската организација во 1953 година не го користила кредитот кај банката за обртните средства, или ако користениот кредит не ги изразува нејзините просечни обртни средства, народниот одбор на околицата (градот) во согласност со стопанската организација, врз основа на нејзините книговодствени податоци, ќе ја утврди висината на просечно употребени обртни средства во 1953 година.

По определувањето висината на постојаниот кредит за обртните средства на стопанската организација ќе се изврши исправка во поглед на висината на резервниот фонд и износот на годишната уплата во овој фонд.

Член 9

Средствата издвоени во резервните фондови на стопанските организации до 1 јануари 1954 година можат да се употребуваат за потребите предвидени со одредбите од оваа уредба.

Член 10

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на ФНРЈ“, а ќе се применува од 1 јануари 1954 година.

Сојузен извршен совет

Р. п. бр. 19

26 јануари 1954 година

Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз-Тито, с. р.

51.

Врз основа на чл. 20 ст. 1 од Законот за спроведување на Уставниот закон, Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА УРЕДБАТА ЗА НАДОКНАДИТЕ НА РАБОТНИЦИТЕ И СЛУЖБЕНИЦИТЕ НА СТОПАНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ ЗА ВРЕМЕ НА ОТСУСТВУВАЊЕ ОД РАБОТА

Член 1

Членот 6 од Уредбата за надокнадите на работниците и службениците на стопанските организации за време на отсуствување од работа („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 27/52) се менува и гласи:

„Ако работник односно службеник на стопанска организација е отстранет од работа му се исплатува почнувајќи од првиот ден на наредниот месец по донесувањето на решението за отстранување од работа надокнада во висина на една третина од тарифниот став што му е определен врз основа на тарифниот правилник.“

Член 2

По членот 6 се додава нов член 6-а кој гласи:
„На работникот односно на службеникот ќе му се исплати разликата до полниот износ на тарифниот став по враќањето на работа:

- 1) ако со правосилна одлука е запрена кривичната или дисциплинската постапка;
- 2) ако со правосилна пресуда во кривичната или дисциплинската постапка е ослободен од обвинението или обвинението е одбивено, но не поради ненадлежност на судот.

Разликата од претходниот став нема да му се исплати на работник односно на службеник против кого е запрена кривичната постапка, ако за истото дејствие што било повод да се започне кривичната постапка и да се отстранат од работа е изречена заштитната мерка упатување на престој во определено место.

Член 3

Членот 9 се укинува.

Член 4

Со денот на влегувањето во сила на оваа уредба престанува да важи Уредбата за измени и дополненија на Уредбата за надокнадите на работниците и службениците на стопанските организации за време на отсуствување од работа („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 2/53).

Член 5

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на ФНРЈ“.

Сојузен извршен совет

Р. п. бр. 67

26 јануари 1954 година

Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз-Тито, с. р.

52.

Врз основа на чл. 20 точ. 1 од Законот за спроведување на Уставниот закон, Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА УРЕДБАТА ЗА ФИНАНСИСКАТА ИНСПЕКЦИЈА

Член 1

Во Уредбата за финансиската инспекција („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 43/53), членот 1 точ. 1 се менува и гласи:

„1) контрола над примената на прописите за финансиското послување на стопанските организации и установи со самостојно финансирање“.

Член 2

Во членот 2 се додава нов став 3, кој гласи:

„Со статутот или со друг пропис на народниот одбор на градот што е поделен на општини може да се пренесе вршењето на контролата над примената на прописите и мерките од чл. 1 точ. 1 и 2 од оваа уредба за трговските, угостителските и занаетчишките дуќани на финансиската инспекција на општината во состав на градот.“

Член 3

Во одделот V. — Завршни одредби — се додава нов член 22, кој гласи:

„До донесувањето на Законот за буџетите контролата на извршувањето на расходите и контрола на наплатата на сопствените приходи по претметките на приходите и расходите на државните органи, установите и одделните фондови, како и контрола на употребата на средствата што се даваат од буџетот и од резервниот фонд на име дотација и санација на стопанските организации, дотации на установите со самостојно финансирање и на општествените организации вршат:

- сојузниот Државен секретар за работи на општата управа и за буџет — за сојузниот буџет;
- републичкиот државен секретар за работи на општата управа и за буџет — за буџетот на народната република;
- секретарот за работи на општата управа и за буџет на автономната единица — за буџетот на автономната единица, и
- народниот одбор на околицата, градот, градската општина со одделни права и на општината

— за буџетот на околицјата, градот, градоката општина со одделни права и на општината”.

Членот 22 стапува член 23.

Член 4

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на ФНРЈ”.

Сојузен извршен совет

Р. п. бр. 23

26 јануари 1954 година
Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз-Тито, с. р.

53.

Врз основа на чл. 13 и 94 од Законот за државните службеници во врска со чл. 11 и 20 од Законот за спроведување на Уставниот закон, Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА УРЕДБАТА ЗА ПЛАТИТЕ НА СУДИИТЕ НА НАРОДНИТЕ СУДОВИ

Член 1

Членот 2 од Уредбата за платите на судиите на народните судови („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 16/52) се менува и гласи:

„Формите на платата на судиите се основна плата, дополнителна плата и функционален додаток.

Основните плати на судиите се определуваат во правните на скалата на платните разреди од чл. 4 на Основната уредба за звањата и платите на службениците на државните органи”.

Член 2

По чл. 3 се додава нов член 3а кој гласи:

„Дополнителните плати на судиите на околицките и окружните судови се определуваат според платните разреди и изнесуваат месечно:

- 1) во XI, X и IX платен разред 2.000 динари
- 2) во VIII, VII и VI платен разред 1.500 динари
- 3) во V и IV платен разред 1.000 динари

Дополнителната плата на претседателот и на судиите на врховниот суд на народната република и на претседателот и на судиите на Врховниот суд на АП Војводина — изнесува 5.000 динари месечно.

Дополнителната плата на претседателот и на судиите на Сојузниот врховен суд изнесува месечно 6.000 динари”.

Член 3

Членот 7 се менува и гласи:

„На претседателите на судовите покрај основната и дополнителната плата им припаѓа и функционален додаток.

Прописи за функционалните додатоци на претседателите на околицките и окружните судови донесува Сојузниот извршен совет.

Функционалните додатоци на претседателите на врховните судови ги определува органот што го донесол актот за нивното избирање”.

Член 4

Во чл. 9 по ст. 3 се додава нов ст. 4 кој гласи:

„Судија на околицки или окружен суд кој по разрешувањето од должноста на судија се назначува за секретар во врховниот суд, го задржува платниот разред што го имал како судија, доколку по Основната уредба за звањата и платите на службениците на државните органи би добил понизок платен разред.”

Член 5

По чл. 14 се додава нов член 14-а кој гласи:

„Со прописите за дополнителните плати што се донесуваат по Основната уредба за звањата и пла-

тите на службениците на државните органи, можат да се установуваат дополнителни плати за секретарите и за другите правници во судовите и до висината на дополнителните плати на судиите од соодветните судови”.

Член 6

Дополнителните плати по оваа уредба течат од 1 март 1954 година.

Член 7

Со денот на влегувањето во сила на оваа уредба престанува да важи Уредбата за измени и дополненија на Уредбата за платите на судиите на народните судови („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 19/52).

Член 8

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на ФНРЈ”.

Сојузен извршен совет

Р. п. бр. 7

26 јануари 1954 година
Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз-Тито, с. р.

54.

Врз основа на чл. 13 и 94 од Законот за државните службеници во врска со чл. 11 и 20 од Законот за спроведување на Уставниот закон, Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА УРЕДБАТА ЗА ПЛАТИТЕ НА АРБИТРИТЕ НА ДРЖАВНАТА АРБИТРАЖА

Член 1

Членот 2 од Уредбата за платите на арбитражите на државната арбитража („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 16/52) се менува и гласи:

„Формите на платата на арбитражите на државната арбитража се основна плата, дополнителна плата и функционален додаток.

Основните плати се определуваат во границите на скалата на платните разреди од чл. 4 на Основната уредба за звањата и платите на службениците на државните органи”.

Член 2

Членот 3 се менува и гласи:

„Звањата на арбитражите се распоредуваат во следните платни разреди:

- 1) звањето арбитер на окружна државна арбитража од XI до заклучно IV платен разред;
- 2) звањето арбитер на републичка државна арбитража, Покраинска државна арбитража на АП Војводина и Сојузната државна арбитража — од VII до заклучно III платен разред;
- 3) звањето арбитер на Главната државна арбитража — од V до заклучно II платен разред.”

Член 3

По чл. 3 се додава нов член 3а кој гласи:

„Дополнителната плата на арбитер на окружна државна арбитража се определува според платните разреди и изнесува месечно:

- 1) во XI, X и IX платен разред 2.000 динари
- 2) во VIII, VII и VI платен разред 1.500 динари
- 3) во V и IV платен разред 1.000 динари

Дополнителната плата на претседателот и на арбитражите на републичката државна арбитража, Покраинската државна арбитража на АПВ и на арбитер на Сојузната државна арбитража, — изнесува 5.000 динари месечно.

Дополнителната плата на претседателот и на арбитражите на Главната државна арбитража изнесува 6.000 динари месечно.

Член 4

Членот 6 се менува и гласи:
„На претседателите на државните арбитражи покрај основната и дополнителната плата им припаѓа и функционален додаток.“

Прописи за функционалните додатоци на претседателите на државните арбитражи донесува Сојузниот извршен совет“

Член 5

По чл. 11 се додава нов член 11-а кој гласи:
„Со прописите за дополнителните плати што се донесуваат по Основната уредба за звањата и платите на службениците на државните органи, можат да се установаат дополнителни плати за секретарот и за другите правници во арбитражата и до висината на дополнителните плати на арбитражите од соодветната арбитража.“

Член 6

По чл. 11-а се додава нов член 11-б кој гласи:
„Арбитражите на Сојузната државна арбитража што на денот на влегувањето во сила на оваа уредба се затечени во II платен разред, го задржуваат и натаму својот платен разред.“

Член 7

Дополнителните плати по оваа уредба точат од 1 март 1954 година

Член 8

Ова уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на ФНРЈ.“

Сојузен извршен совет

Р. п. бр. 6
26 јануари 1954 година
Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз-Тито, с. р.

55.

Врз основа на чл. 13 и 94 од Законот за државните службеници, во врска со чл. 11 од Законот за спроведување на Уставниот закон, Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА УРЕДБАТА ЗА ЗВАЊАТА И ПЛАТИТЕ НА СЛУЖБЕНИЦИТЕ ВО ВЕТЕРИНАРНАТА СЛУЖБА

Член 1

Членот 2 од Уредбата за звањата и платите на службениците во ветеринарната служба („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 21/52) се менува и гласи:

„Формите на платите на службениците запослени во ветеринарната служба се основна плата, дополнителна плата и функционален додаток“

Член 2

Во чл. 8, во рубриката „платен разред“, во вториот ред, наместо „IX“ се става „VIII“.

Член 3

Членот 14 се брише.

Член 4

Зад чл. 19 се става поднаслов „IV. Дополнителна плата“ со членот 19-а кој гласи:

„За службениците запослени во ветеринарната служба можат да се установаат дополнителни плати согласно одредбите што важат за службениците на државните органи (чл. 8, 9 и 10 од Основната уредба)“

Со прописите од републичкиот извршен совет може за ветеринарниот персонал запослен во ветеринарната служба да се установава плата според ефектот на работата“

Член 5

Поднасловот над чл. 20 добива ознака „V“ место ознаката „IV“.

Член 6

Се бришат членовите 21 и 22 со поднасловите „V. Дополнителна плата за животот или здравјето“ и „VI. Дополнителна плата за одделни услови на работењето.“

Член 7

Поднасловот „VII. Надокнада за вонредна работа“ се менува и гласи: „VI. Надокнада за вонредна работа“, а поднасловите над членовите 24 и 25 се бришат. Поднасловот над членот 26 добива ознака „VII“ место ознаката „X“.

Член 8

Службениците во звањето ветеринарен помошник, што имаат IX платен разред, а спрема признаените години на службата ги исполнуваат условите за повисок платен разред, ќе се унапредат во VIII платен разред, ако не се применат одредбите од чл. 12 ст. 2 и 3 од Уредбата за звањата и платите на службениците во ветеринарната служба.

Член 9

Службениците што по одредбите од укинатиот чл. 14 од Уредбата за звањата и платите на службениците во ветеринарната служба се задржани во XVI, XIII односно X платен разред, а спрема признаените години на служба можеле да бидат распоредени во повисоки платни разреди, ќе се распоредат во соодветните платни разреди спрема годините на службата, со важност од 1 март 1954 година.

За здобивање со наредниот платен разред и периодска повишица на овие службеници ќе им се смета преостанатото време како да не биле запрени во напредувањето.

Член 10

Прописите за додатоците за опасност по животот или здравјето и за одделните услови за работата остануваат во сила додека не се донесат прописи за дополнителната плата.

Член 11

Основната плата по чл. 8 од оваа уредба ќе се исплатува од 1 март 1954 година.

Дополнителните плати што ќе бидат установени до 1 мај 1954 година ќе се исплатуваат од 1 март 1954 година.

Член 12

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на ФНРЈ“.

Сојузен извршен совет

Р. п. бр. 1
26 јануари 1954 година
Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз-Тито, с. р.

56.

Врз основа на чл. 20 точ. 1 од Законот за спроведување на Уставниот закон, Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА ИЗРАБОТКА И ОДОБРУВАЊЕ НА ИНВЕСТИЦИОНАТА ПРОГРАМА

Член 1

Инвестиционата програма мора да се изработи за сите градежни објекти и работи за чија изградба се користат инвестициони кредити.

Народниот одбор на околицата (градот) може да пропише да се изработува инвестициона програма и за објектите што се финансираат од средствата што се на слободно располагање на стопанската организација

Инвестиционата програма за објектите на општествениот стандард е потребна само ако е објектот наменет за јавна употреба.

Член 2

Инвестиционата програма е елаборат што ја утврдува рентабилноста и економичноста на изградбата, како и целесобразноста на технолошкиот процес на инвестициониот објект. При изработката на инвестиционата програма мораат да се земаат во обзир и општествените фактори како што се: социјални, културни и општи потреби односно користа.

Инвестиционата програма мора да биде во согласност со регионалниот и урбанистичкиот план, со водостопанската основа, како и со перспективната програма на изградбата.

Одобрената инвестициона програма претставува основа за натамошна изработка на проектните елаборати и за изведба на инвестициони работи.

Член 3

Инвестиционата програма мора да ги содржи:

- 1) резултатите на истражните работи со анализа на сировинската база;
- 2) анализа на пазарот и можност за пласман на предвиденото производство;
- 3) анализа на енергетските извори, транспортот, кадровите и на другите услови;
- 4) анализа на технолошкиот процес;
- 5) анализа на пошироката и потесната локација;
- 6) анализа на вклучувањето на објектот во стопанската гранка и стопанството на земјата;
- 7) сметка на потребните обртни средства, средства по технолошката структура и срокови за вложување, како и сметка на амортизацијата;
- 8) избирање капацитет на производството и предвиден асортиман на производството;
- 9) структура на цените на предвиденото производство;
- 10) согласно од надлежниот водостопански орган за објектите што се во врска со режимот на водите;
- 11) економски образложена сметка на рентабилитетот со основни показатели;
- 12) графички приказ на пошироката и потесната локација;
- 13) графички приказ на технолошкиот процес;
- 14) список на поголемите градежни објекти; и
- 15) попис на главната опрема.

Член 4

Ако се во прашање инвестиции од нестопански карактер, инвестиционата програма ги содржи само оние елементи што је опфаќаат специфичноста на тие инвестиции, но така што од инвестиционата програма за тие објекти да се види функцијата, намената и општествената оправданост на изградбата.

Член 5

Инвестиционата програма ја поднесува инвеститорот.

Деловите од техничкиот елаборат на инвестиционата програма ги изработуваат и заверуваат стручњаци што се овластени да ги вршат тие работи самостојно.

За правилноста на податоците во инвестиционата програма одговара инвеститорот и стручњациите за делот на елаборатот што го изработиле и завериле тие.

Член 6

Инвестиционата програма подлежува на ревизија и одобрување.

Член 7

Ревизијата на инвестиционата програма ја врши комисија именувана од органот надлежен за одобрување инвестиционата програма.

Во работата на комисијата можат да учествуваат и претставник од Државниот секретаријат за работи на народната одбрана, републичкиот државен

секретаријат за внатрешни работи, како и од надлежниот водостопански орган ако е програмата во врска со режимот на водите.

Претставниците на органите од претходниот став можат да стават забелешки во поглед на потесната и пошироката локација на објектот, односно во поглед на објектот што е во врска со режимот на водите.

Во работата на комисијата задолжително учествува и инвеститорот.

Комисијата е должна предложената програма да ја прегледа од техничката и економската страна и да даде своје мислење и предлог до органот надлежен за одобрување на програмата.

Член 8

Одобрението на инвестиционата програма го дава народниот одбор на околинјата (градот).

Републичкиот извршен совет или Сојузниот извршен совет може одобрението на инвестиционата програма за објектите од општ интерес за народната република односно за Југославија да го земе во своја надлежност.

Член 9

Против решението од народниот одбор на околинјата (градот) со кое се одбива барањето за издавање одобрение, како и против решението со кое се одобрува инвестиционата програма со забелешки, инвеститорот има право на жалба до републичкиот извршен совет во рок од 15 дена од приемот на решението.

Жалбата се подава преку народниот одбор, кој со своето мислење ја испраќа до републичкиот извршен совет.

Член 10

Решението за одобрувањето на инвестиционата програма важи две години, сметајќи од денот кога станало решението правосилно.

Важноста на решението за одобрување на инвестиционата програма може да се продолжи ако не се измениле елементите и условите под кои е одобрена инвестиционата програма.

Решението за одобрување на инвестиционата програма ја губи важноста и пред да истече рокот од ст. 1 ако се измениле елементите и условите под кои е одобрена оваа програма.

Член 11

Ако се во прашање специфични објекти на инвестиционата изградба, сојузните и републичкиите органи што се инвеститори на тие објекти можат во согласност со Сојузната управа за инвестициона изградба да донесат посебни прописи за изработката, ревизијата и одобрувањето на инвестиционата програма за таквите објекти.

Член 12

Против решенијата од државните органи донесени во смисла на одредбите од оваа уредба не може да се води управен спор.

Член 13

Од претпријатието што со дејствието споредно спротивно на одредбите од оваа уредба прибавило за себеси имотна корист, ќе се одземе целокупниот износ на така прибавената корист.

Член 14

Со парична казна од 20.000 до 500.000 динари ќе се казни стопанска или општествена организација:

а) ако пристапи кон изработка на проектни елаборати и изведба на инвестициони работи без одобрена инвестициона програма;

б) ако изработка на техничкиот елаборат на инвестиционата програма им ја доверува на стопанските организации или физичките лица што не се овластени самостојно да ги вршат тие работи;

в) ако инвестиционата програма не ги содржи податоците од чл. 3 на оваа уредба.

Со паричната казна од претходниот став ќе се казни и стопанска организација што презела изработка на технички елаборат на инвестиционата програма и ако нема за тоа стручњаци овластени за изработка на тој елаборат.

За дејствијата од претходните ставови ќе се казни и одговорното лице во стопанската организација со парична казна од 1.000 до 10.000 динари.

Член 15

Со парична казна од 1.000 до 50.000 динари ќе се казни лицето што изработува делови од технички елаборат на инвестиционата програма за чија изработка не е овластено.

Член 16

На повредите на одредбите од оваа уредба и на постапката за примена на казнените и други мерки предвидени со неа ќе се применуваат и одредбите на чл. 75 до 83 од Уредбата за управување со основните средства на стопанските организации.

Член 17

Поблиски прописи за изработка на елаборатот на инвестиционата програма, како и поблиски прописи за примена на оваа уредба ќе донесува Сојузниот Државен секретар за работи на народното стопанство.

Член 18

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на ФНРЈ“.

Сојузен извршен совет

Р. п. бр. 62
26 јануари 1954 година
Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз-Тито, с. р.

57.

Врз основа на чл. 20 точ. 1 од Законот за спроведување на Уставниот закон, Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА ГАРАНТИРАЊЕ ПЛАТНИОТ ФОНД НА СТОПАНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

Член 1

На стопанската организација што во минатиот пресметковен период не ќе оствари платен фонд ни во висина од 60% од пресметковниот платен фонд утврден по одредбите од Уредбата за платите на работниците и службениците на стопанските организации („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 58/53) а на која не ќе и одобри банката кредит за таа цел, народниот одбор на околијата (градот, градската општина со одделни права) е должен да и обезбеди од своите средства платен фонд до 60% од пресметковниот платен фонд.

Член 2

Народниот одбор е должен да и го даде обезбедувањето од претходниот член на стопанската организација само за оној месец што следува по периодот во кој стопанската организација остварила платен фонд помал од 60% од пресметковниот платен фонд.

Ако во текот на месецот за кој е дадено обезбедувањето на платниот фонд народниот одбор на околијата (градот, градската општина со одделни права) не преземе санација на стопанската организација или не ја стави под присилна управа или не се согласи со стопанската организација да послува и без обезбедувањето на платниот фонд, се про-

должува обврската на народниот одбор да го даде обезбедувањето на платниот фонд.

Член 3

Стопанската организација е должна во следните пресметковни периоди во кои ќе оствари платен фонд поголем од пресметковниот платен фонд да му ги врати на народниот одбор износите што ги примила по основот на гарантирањето на платниот фонд.

Член 4

Оваа уредба нема да се применува на земјоделските задруги, задружките и општествените организации.

Член 5

Со влегувањето во сила на оваа уредба престанува да важи и Уредбата за обезбедување исплатата на минимумот на платниот фонд на стопанските организации („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 30/53).

Член 6

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на ФНРЈ“ а ќе се применува од 1 јануари 1954 година.

Сојузен извршен совет

Р. п. бр. 54
26 јануари 1954 година
Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз-Тито, с. р.

58.

Врз основа на чл. 20 точ. 1 од Законот за спроведување на Уставниот закон Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕЊИЈА НА УРЕДБАТА ЗА ГРАДЕЊЕ

Член 1

Во Уредбата за градење („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 14/52) членот 1 се менува и гласи: „Изводењето на градежниот објект се врши врз основа на главниот проект.“

Член 2

Членот 2 се укинува.

Член 3

Во членот 3 ставот 2 се менува и гласи: „Договорот за градење може да се склучи само врз основа на ревидиран главен проект и откако инвеститорот ќе обезбеди потребни финансиски средства за изводење на градежниот објект.“

Член 4

Членот 4 се укинува.

Член 5

Членот 8 се менува и гласи: „Изводењето на градежните објекти (работи) го вршат градежните претпријатија и занаетчиските дукани.

Изводењето на градежните објекти можат да го вршат и инвеститорите во сопствена режија. Сојузниот извршен совет ќе донесе прописи за изводењето на градежните објекти во сопствена режија.“

Член 6

Членовите 9 до заклучно 13 се укинуваат.

Член 7

Во членот 16 ставот 2 се менува и гласи: „Договорот за градење се склучува, по правило, врз основа на јавно наддавање.

Сојузниот Државен секретар за работи на народното стопанство ќе ги пропише условите и постапката за јавно наоѓавање.”

Член 8

Во членот 17 ставот 2 се брише.

Член 9

Во членот 20, во ставот 1 се брише пасусот што гласи:

„— дека гарантниот срок за квалитетот на извршените работи изнесува две години”.

Член 10

Во членот 21, во ставот 1 зборот „прием” се заменува со зборот „преглед”.

Во членот 21 ставот 2 се менува и гласи:

„Сојузниот Државен секретар за работи на народното стопанство донесува поблиски прописи за постапката на примопредавањето (колаудација и сулерколаудација) на градежниот објект”.

Член 11

Во членот 24 ставот 2 и 3 се бришат.

Член 12

Членот 27 се укинува.

Член 13

Во членот 29 ставот 2 се брише.

Член 14

Членот 31 се менува и гласи:

„Градежната дозвола ја издава градежниот орган со решение”.

Член 15

Членот 32 се менува и гласи:

„Ако градежниот орган од членот 26 и 28 од оваа уредба не ќе издаде градежна дозвола во предвидениот срок, или во истиот срок не ќе му го врати на инвеститорот предлогот со свои забелешки, ќе се смета дека одбил да издаде дозвола”.

Член 16

Членот 33 се менува и гласи:

„Против решението од градежниот орган на народниот одбор на околината (градот) со кое се одбива издавањето на градежна дозвола, инвеститорот може да подаде жалба до републичкиот орган надлежен за градежни работи.

Жалбата се поднесува во рок од 15 дена од денот на приемот на решението и се поднесува преку градежниот орган што го донесол решението. Срокот за жалба поради неодавање на издавањето на градежна дозвола тече од денот кога ќе истече рокот во кој надлежниот градежен орган требало да го донесе решението.

Против решението од републичкиот орган надлежен за градежни работи може да се започне управен спор”.

Член 17

Во членот 38 зад зборот „земјоделците” наместо запирка се става точка и се бришат зборовите: „и за провизорните објекти на градилиштето”.

Член 18

Во членот 40 ставот 2 се менува и гласи:

„Комисијата за преглед на изведениот градежен објект ја сочинуваат градежниот инспектор на народниот одбор на околината (градот) односно републичкиот градежен инспектор и по потреба претставници од органите на внатрешните работи, Државниот секретаријат за работи на народната одбрана, санитарната инспекција, инспекцијата на другод и другите инспекции”.

Последниот став на чл. 40 се брише.

Член 19

Членот 48 се менува и гласи:

„Стопанските или општествените организации или другите правни лица ќе се казнат за прекршок

со парична казна од 50.000 до 1.000.000 динари:

1) ако изводењето на градежниот објект го отпочнат пред да ја добијат градежната дозвола;

2) ако градежниот објект се изводи спротивно на стандардите, техничките упатства и принципи;

3) ако градежниот објект не се изводи по дадената регулациона линија и по одобрената нивелација;

4) ако градежниот објект се изводи со некавалитетен и со несоодветен материјал за градење.

За прекршокот од претходниот став ќе се казни со парична казна од 1.000 до 10.000 динари одговорното лице во стопанската или општествената организација или во друго правно лице или друго физичко лице”.

Член 20

Членот 49 се менува и гласи:

„Стопанската или општествената организација или друго правно лице ќе се казни за прекршокот со парична казна од 10.000 до 100.000 динари ако го употреби градежниот објект пред добивањето на дозволата за употреба.

За прекршокот од претходниот став ќе се казни со парична казна од 1.000 до 10.000 динари и одговорното лице во стопанската или општествената организација или во друго правно лице или друго физичко лице.”

Член 21

Овластенијата кои во членот 23, 57, 58 и 69 му се дадени на советот односно на претседателот на Советот за индустрија и градежништво на Владата на ФНРЈ ги врши сојузниот Државен секретаријат за работи на народното стопанство односно републичкиот државен секретаријат за работи на стопанството.

Член 22

Зад членот 60 се додава нов член 60-а кој гласи:

„Се овластува Секретаријатот за законодавство и организација на Сојузниот извршен совет да издаде пречистен текст на оваа уредба”.

Член 23

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на ФНРЈ”.

Сојузен извршен совет

Р. п. бр. 25

26 јануари 1954 година

Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз-Тито, с. р.

59.

Врз основа на чл. 134 од Законот за социјалното осигурување на работниците и службениците и нивните фамилии и чл. 11 од Законот за спроведување на Уставниот закон, Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА УРЕДБАТА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРУВАЊЕ НА ВОЕНИТЕ ЛИЦА

Член 1

Во членот 5 од Уредбата за социјално осигурување на воените лица („Службен лист на ФНРЈ” бр. 12/53) на крај се додава нов став 3, кој гласи:

„На воен осигуреник чија што пензија односно инвалиднина определена спрема чл. 5 (класата) во која се наоѓал во моментот на пензионисањето е помала од пензијата односно инвалиднината што би му припаѓала спрема непосредно нижиот чин (класа) во кој се наоѓал порано — пензијата одно-

сно инвалиднината ќе му се определи по негово барање спрема тој поранешен чин (класа)."

Член 2

Во членот 12 се додава нов став 2, кој гласи: „Во работен стаж се смета наголемеано за пољовина и времето проведено на должностите споменати во претходниот став пред да влезе во сила оваа уредба, и тоа: времето проведено на должности во летачката или подморничката служба — без обзир кога осигуреникот го провед на тие должности, а времето проведено на должности во граничната служба на граница — само од 15 мај 1945 година“.

Во истиот член се додава нов став 3, кој гласи: „На воен осигуреник му се смета во работен стаж со соодветно наголемеано траење и времето порано проведено во запослување на тешки работи, кое по општите прописи за социјално осигурување се смета во пензиски стаж со наголемеано траење.“

Досегашниот став 2 станува нов став 4, со тоа што место зборовите „на кои се однесува одредбата од претходниот став“ се ставаат зборовите „до кои се однесуваат ст. 1 и 2 од овој член“.

Член 3

Во членот 18 се додава нов став 4, кој гласи: „По одредбите на ст. 1—3 од овој член ќе им се определи пензија односно инвалиднина и на лицата што како активни воени лица (чл. 1) биле ранети или повредени на службена работа или по повод таква работа пред да се донесат прописите за социјално осигурување на воените лица, па првата им биле определени само по прописите за мирновремените воени инвалиди, затоа што не ги исполнувале условите за признавање правото на пензија по Уредбата за пензиите на воените лица („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 92/47). Овие пензии односно инвалиднини се определуваат по барање од осигуреникот, а припаѓаат од 1 август 1953 година“.

Член 4

По членот 27 се додава нов член 27-а, кој гласи: „На воените осигуреници што учествувале во Народноослободителната борба, а на кои како неспособни за вршење служба во Југословенската народна армија поради болест или престанала службата и им е определена инвалидска пензија или инвалиднина од III група, може да им се определи одделен времен додаток со цел да се овозможи подобрување на здравствената состојба и повторно оспособување за работа или со цел за преквалификација. Овој додаток, заедно со инвалидската пензија односно инвалиднината, може да се даде најповеќе до висината на пензискиот основ на осигурениковиот пензиски разред но не преку износот на пензискиот основ од IX пензиски разред (чл. 2 од Уредбата за определување и преведување на пензиите и инвалиднините).“

Решение за одделен времен додаток донесува, по барање од уживателот на пензијата односно инвалиднината, републичкиот завод за социјално осигурување по образложен предлог од одделна комисија, која ја формира извршниот одбор на републичкиот завод од членовите на собраните на тој завод и од претставникот на воените осигуреници определен од Државниот секретаријат за работи на народната одбрана. При одлучувањето за доделувањето и висината на временниот додаток ќе се зема во обзир и имотната состојба на подносителот на барањето.

Одделниот времен додаток се определува за времето што е потребно за подобрување здравствената состојба односно оспособување за работа на подносителот на барањето, а најмногу за пет години. По исклучок, исплатата на временниот дода-

ток може да се продолжи и преку 5 години ако уживателот поради својата здравствена состојба не бил во можност повторно да се оспособи за работа во предвидениот срок. Кога се дава предлог за траењето на одделниот времен додаток комисијата од претходниот став ќе прибави од надлежните здравствени органи, установите за избор на занимањето и од други стручни органи, мислење за можноста за оспособување поодделен уживател на пензија односно инвалиднина за определена работа.

Одобрениот одделен времен додаток се исплатува од првиот ден на наредниот месец по поднесувањето на барањето, со’ додека постојат разлики поради кои е одобрен додатокот, а во границите на определениот срок. За таа цел надлежниот завод за социјално осигурување ќе врши повремени ревизија на одобрените временни додатоци.

На уживателите на одделен времен додаток секретаријатот за стопанство на народниот одбор е должен, со цел за стручно оспособување, да му обезбеди соодветно запослување, а надлежната, установите, стопанските и други организации се должни да ги примат, без надокнада (плати), лицата што им се уплатени поради стручно оспособување.

На уживателите на одделен времен додаток што ќе се оспособат повторно за работа народниот одбор на околицата (градот) надлежен по местото на нивниот постојан престој ќе им обезбеди соодветно запослување“.

Член 5

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на ФНРЈ“.

Сојузен извршен совет

Р. п. бр. 22
26 јануари 1954 година
Белград

Претседател на Републиката,

Јосип Броз-Тито, с. р.

60.

Врз основа на чл. 81 од Уставниот закон и чл. 20 точ. 1 од Законот за спроведување на Уставниот закон, Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА ОДДЕЛНИТЕ ОДРЕДБИ ЗА ПРЕКРШОЦИТЕ ВО СОЈУЗНИТЕ ЗАКОНИ И ВО ДРУГИТЕ ПРОПИСИ СО КОИ СЕ ПРОПИСАНИ АДМИНИСТРАТИВНИ КАЗНИ ЗА СТОПАНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

Член 1

Со оваа уредба се менуваат и дополнуваат одредбите за прекршоците во сојузните закони и во другите прописи со кои се пропишани административни казни за стопанските организации заради согласување на тие одредби со начелата на новиот стопански систем во поглед на одговорноста на стопанските организации за повредите на стопанските прописи.

Член 2

Во Законот за регулирање платниот промет со странство (Девизен закон) од 23 октомври 1946 година („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 86/46, 3/49 и 56/51).

а) Во чл. 15 се додава нов став 2, кој гласи: „Стопанските организации ќе се казат за повреда на одредбите на точ. 1, 3, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 17, 24, 25 и 26 од претходниот став по чл. 16-а од овој закон, а за повреда на другите девизни прописи по посебните прописи.“

б) Членот 16 се менува и гласи: „Со парична казна до 1.000.000 динари, а во особено тешки случаи до 2.000.000 динари, ќе се ка-

знат сторителите на прекршоците од чл. 15 точ. 1, 2, 3, 5, 6, 9 и 17 од овој закон.

Со парична казна до 500.000 динари, а во особено тешки случаи до 1.000.000 динари ќе се казнат сторителите на прекршоците од чл. 15 точ. 4, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25 и 26 од овој закон.

Со иста казна ќе се казни и лицето што вршењето на прекршокот со смисленост го започнало но не го довршило.

За прекршоците од чл. 15 ст. 1 на овај закон се казнуваат и правните лица, доколку за стопанските организации со овој закон или со посебни прописи не е определено поинаку. Со пропишаната казна ќе се казни и одговорното лице што го сторило девизниот прекршок работејќи од името на деловното лице.

Ако казнетниот во определениот срок не ја плати паричната казна, таа ќе се наплати присилно.

Органот што го донесува решението за прекршокот може да дозволи паричната казна изречена за прекршоците од овој закон да се исплати во рати, со тоа што рокот на исплатата да не може да биде подолг од две години."

в) По чл. 16 се додава нов член 16-а, кој гласи:

„Стопанската организација и установата со самостојно финансирање ќе се казни со парична казна, и тоа:

а) за повреда на одредбите на точ. 1, 3, 9 и 17 од овој закон со парична казна од 200.000 до 5.000.000 динари, а во особено тешки случаи до 10.000.000 динари.

б) за повреда на одредбите на точ. 11, 12, 13, 14, 15, 24, 25 и 26 од овој закон со парична казна од 100.000 до 2.000.000 динари а во особено тешки случаи до 5.000.000 динари.

Со истата казна ќе се казни и стопанската организација што вршењето на повредата го започнала но не го довршила.

За повреда на одредбите на точ. а) од претходниот став ќе се казни со парична казна до 200.000 динари одговорното лице во стопанската организација за повреда на одредбите од точ. в) на претходниот став со парична казна до 100.000 динари.

г) По чл. 16а се додава нов член 16б, кој гласи:

„Стопанската организација и установата со самостојно финансирање ќе се казни:

1) со парична казна од 100.000 до 5.000.000 динари, а во особено тешки случаи до 10.000.000 динари ако не ги пријави станатите побарувања во странство по основот на услугите што ќе му ги стори таа на странството, како и побарувањата по нестоковен основ, или ако не ги пријави таквите побарувања во предвидените срокови;

2) со парична казна од 50.000 до 2.000.000 динари а во особено тешки случаи до 5.000.000 динари:

а) ако во врска со вршењето на инспекцијата по барање од девизната инспекција или службениците на Народната банка што се овластени за вршење работи на девизната инспекција не ги даде потребните или даде неточни податоци,

б) ако со редна документација во определениот срок не ги оправда дадените бонификации за извезената стока,

в) ако спротивно на прописите што постојат дава или зема кредити во странство.

г) ако врши уплата на странските средства за плаќање пред да е конечно склучен договор со странство или ако врши исплати на поголем износ на странски средства за плаќање отколку што изчесува долгувањето."

д) По чл. 16б се додава нов член 16в, кој гласи:

„Кај прекршоците односно повредите од чл. 15 точ. 1, 2, 3, 7, 15, 17 и 26 од овој закон како и кај повредите од чл. 16 а во врска со чл. 15 точ. 1, 3, 9, 17 и 26 од овој закон освен паричната казна може да се изрече и заштитната мерка одземање на предметите и вредностите што биле предмет на прекршокот односно повредата од овој закон во целост или делум.

Службените лица што се овластени за вршење преглед со цел на девизна контрола, кога во вршењето на службата ќе разберат за прекршоците односно повредите од претходниот став, можат времено да ги одземат предметите и вредностите што биле предмет на прекршок односно повреда. Тие се должни овие предмети и вредности веднаш да му ги предадат на органот надлежен за водење на постапката."

г) Членот 17 се менува и гласи:

„Административно-казнената постапка за прекршоците од чл. 15 на овој закон како и за повредите од чл. 16а и 16б од овој закон не може да се преземе кога ќе поминат пет години од денот на извршувањето на прекршокот односно повредата. Застарувањето се прекинува со секое дејствие на надлежниот орган што е управено кон водење на административно-казнена постапка против сторителот на прекршокот, односно кон водење постапка против стопанската организација или одговорното лице заради повреда на одредбите од овој закон. Со секој прекин застарувањето започнува одново да тече, но постапката не може во никој случај да се преземе по истекот на осум години од денот кога е извршен прекршокот.

Изречената казна или заштитна мерка за прекршоците односно повредите на одредбите од овој закон не може да се изврши кога ќе поминат пет години од денот на правосилноста на решението за прекршокот односно повредата. Застарувањето се прекинува со секое дејствие на надлежниот орган што е управено кон извршување на казната. Со секој прекин застарувањето започнува одново да тече, но застареноста на извршувањето на казната или заштитната мерка настанува во секој случај по истекот на осум години од денот на правосилноста на решението за прекршокот односно повредата."

е) Членот 17а се менува и гласи:

„Административно-казнената постапка по прекршоците од чл. 15 на овој закон ја води девизниот инспектор, а решение за прекршокот донесува директорот на Управата за надворешна трговија.

За жалбата против решението што го донесува директорот на Управата за надворешна трговија во втор степен решава сојузниот Државен секретар за работи на народното стопанство."

ж) По чл. 17а се додава нов член 17б, кој гласи:

„Постапката за примена на казнените мерки поради повреди на одредбите од овој закон што ќе ги сторат стопанските организации или установи со самостојно финансирање ја води девизната инспекција.

За донесување решение поради повреда на одредбите од овој закон што ќе ја стори стопанската организација или установата со самостојно финансирање или одговорно лице во таа организација надлежна е во прв степен Сојузната државна арбитража. За жалбата подадена на решението доносено во прв степен решава Главната државна арбитража.

Сојузната државна арбитража може де ја повтори или дополни постапката што ја спровела девизната инспекција.

Во сето другото на повредите на одредбите на чл. 1, 3, 9, 11—15, 17, 24—26 од овој закон што ќе ги сторат стопанските организации или установите со самостојно финансирање, како и на повредите на одредбите на чл. 16б од овој закон и постапката за примена на казнените мерки ќе се применуваат одредбите на чл. 14 и 21 од Уредбата за измени и дополненија на одделните одредби за прекршоците во сојузните закони и во другите прописи со кои се пропишани административни казни за стопанските организации."

Член 3

Во Уредбата за согласување на посебните прописи за прекршоци во уредбите и во другите прописи донесени од Владата на ФНРЈ и од нејзините органи со одредбите на Основниот закон за пре-

кршоците од 12 декември 1951 година („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 56/51).

„Стопанската организација ќе се казни со парична казна од 10.000 до 100.000 динари ако мерилото или направата за мерење што подлежува на обврската за жигосување ги пушти во промет нежигосани, или нежигосани ги држи заради продажба.

За дејствијата од претходниот став на овој член ќе се казни со парична казна до 10.000 динари и одговорното лице во стопанската организација.

Физичко или правно лице, освен стопанската организација кое мерило или направа за мерење што подлежува на обврската за жигосување ќе ги пушти во промет нежигосани или нежигосани ги држи заради продажба, или кое во прометот употреби нежигосано мерило или направа за мерење што подлежуваат на обврската за жигосување, или ги употреби откога поминал рокот на важењето на жигот, ќе се казни со парична казна до 10.000 динари.

Со паричната казна изречена по ст. 1—3 од овој член може да се изрекне и заштитната мерка одземање на мерилото или направата за мерење што биле предмет на прекршокот.

За водење административно-казнена постапка и за донесување решенија за прекршокот од ст. 3 на овој член надлежни се органите предвидени со Основниот закон за прекршоците.

На повредите на одредбите на ст. 1 и 2 од овој член и постапката за примена на казнените мерки предвидени во ст. 1, 2 и 4 од овој член ќе се применуваат одредбите на чл. 14—21 од Уредбата за измени и дополненија на одделните одредби за прекршоците во сојузните закони и во другите прописи со кои се пропишани административни казни за стопанските организации.”

Член 4

Во Уредбата за оснивањето и работењето на Сојузниот статистички уред и статистичките уреди во народните републики („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 47/48, 27/50, 45/52).

а) Членот 9а се менува и гласи:

„Со парична казна од 20.000 до 1.000.000 динари ќе се казни стопанската организација и установата со самостојно финансирање:

1) ако на статистичките органи не им ги даде податоците барани во врска со вршењето на редовната статистичка известителна служба, на полиси и анкети;

2) ако на заводите и уредите за статистика односно од нив овластените лица им даде неविистинити податоци;

3) ако на заводите и уредите за статистика односно од нив овластените лица им ја оневозможи проверката на точноста на дадените податоци.

Со парична казна од 10.000 до 500.000 динари ќе се казни стопанската организација, ако нередно ја води евиденцијата за добивање на статистичките податоци, или ако статистичките податоци и извештаи ги истража ненавремено или непотполно.

За дејствијата од претходните ставови ќе се казни со парична казна до 10.000 динари и одговорното лице во стопанската организација.

На повредите на одредбите на ст. 1—3 од овој член и постапката за примена на казнените мерки, предвидени со нив, ќе се применуваат одредбите на чл. 14—21 од Уредбата за измени и дополненија на одделните одредби за прекршоците во сојузните закони и во другите прописи со кои се пропишани административни казни за стопанските организации.”

б) По чл. 9б се внесува нов член 9в, кој гласи:

„Со парична казна од 10.000 до 100.000 динари ќе се казни за прекршок општествената организација или друго правно лице, освен стопанска организација, ако изврши некое од дејствијата цитирани во чл. 9а од оваа уредба.

За прекршоците од претходниот став ќе се казни со парична казна до 10.000 динари и одговорното лице во општествената организација или друго правно лице, освен стопанската организација, како и одговорното лице во државно надлештво или установа или друго физичко лице што ќе стори некој од тие прекршоци.

За водење на административно-казнена постапка и за донесување решенија за прекршоците од овој член надлежни се органите предвидени со Основниот закон за прекршоците.”

Член 5

Во Уредбата за прометот на житата од 27 јуни 1953 година („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 26/53).

Членот 3 се менува и гласи:

„Стопанската организација ќе се казни со парична казна од 20.000 до 500.000 динари ако во прометот на житата постапи спротивно на прописите донесени врз основа на овластенијата од чл. 1 ст. 2 од оваа уредба.

За дејствието од претходниот став ќе се казни со парична казна до 50.000 динари и одговорното лице во стопанската организација.

Со паричната казна од претходните ставови може да се изрекне и заштитната мерка одземање на житата и нивните преработки што биле предмет на повредите.

Од стопанската организација што со дејствието сторено спротивно на одредбите од оваа уредба прибавила за себеси имотна корист ќе се одземе целокупниот износ на таа корист.

На повредите на одредбите од ст. 1—2 на овој член и постапката за примена на казнените мерки предвидени во ст. 1—4 од овој член ќе се применуваат одредбите на чл. 14—21 од Уредбата за измени и дополненија на одделните одредби за прекршоците во сојузните закони и во другите прописи со кои се пропишани административни казни за стопанските организации.”

Член 6

Во Уредбата за организацијата и работата на Управата за државни материјални резерви од 26 јуни 1953 година („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 27/53)

Членот 16 се менува и гласи:

„Стопанската организација ќе се казни со парична казна од 100.000 до 1.000.000 динари ако без согласност од Управата за државни материјални резерви отуѓува стоки од државните материјални резерви што се наоѓаат кај неа на чување.

Стопанската организација ќе се казни со парична казна од 10.000 до 100.000 динари ако на Управата и го пречи прегледот на послувањето и складиштата или не и ги дава сите барани обавести во врска со работите на организацијата со Управата.

За повреди на одредбите од претходните ставови ќе се казни со парична казна до 50.000 динари и одговорниот службеник во стопанската организација.

Од стопанската организација што со дејствието сторено спротивно на одредбите од оваа уредба прибавила за себеси имотна корист ќе се одземе целокупниот износ на таа корист.

На повредите на одредбите од ст. 1—3 на овој член и постапката за примена на казнените мерки предвидени во ст. 1—4 од овој член ќе се применуваат одредбите на чл. 14—21 од Уредбата за измени и дополненија на одделните одредби за прекршоците во сојузните закони и во другите прописи со кои се пропишани административни казни за стопанските организации.”

Член 7

Во Уредбата за здравствен надзор над животните прехрани („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 55/48, 46/51, 39/53)

а) Во чл. 19 ст. 4 се менува и гласи:

„За повреда на одредбите од ст. 1 точ. 1 и ст. 2 точ. 2—3, 5, 6 и 7 на овој член правното лице ќе се казни со парична казна до 100.000 динари“.

По новиот став 4 се додава нов став 5 кој гласи:

„За водене административно-казнена постапка и донесување решенија за прекршоците од овој член важат одредбите од Основниот закон за прекршоците“.

б) По чл. 19 се додава нов член 19-а кој гласи:

„Со парична казна од 50.000 до 500.000 динари ќе се казни стопанската организација:

1) ако произведе или пушти во промет животни прехрани што не му одговараат на пропишаниот квалитет;

2) ако спротивно на забраната што ја изрекол органот на санитарната инспекција, ќе произведе, преработи или пушти во промет животни прехрани или некакви други предмети што подлежат на здравствен надзор;

3) ако без одобрение од санитарната инспекција или без задолжителна претходна контрола од страна на органот на санитарната инспекција ќе произведе или пушти во промет животни прехрани или други предмети што подлежат на здравствен надзор.

За дејствијата од претходниот став на овој член ќе се казни со парична казна до 50.000 динари и одговорното лице во стопанската организација.

Од стопанската организација што се дејствието сторено спротивно од одредбите од оваа уредба прибавила за себеси имотна корист ќе се одземе целокупниот износ на таа корист.

На повредите на одредбите од ст. 1 и 2 на овој член и постапката за примена на казнените мерки предвидени во ст. 1—3 од овој член ќе се применуваат одредбите на чл. 14—21 од Уредбата за измени и дополненија на одделните одредби за прекршоците во сојузните закони и во другите прописи со кои се пропишани административни казни за стопанските организации.“

Член 8

Во Уредбата за финансиската инспекција од 23 октомври 1953 година („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 43/53)

Членот 21 се менува и гласи:

„Стопанската организација ќе се казни со парична казна од 20.000 до 500.000 динари:

а) ако не му дозволи на финансискиот инспектор да изврши преглед на работните книги и документи, како и преглед на работните простории;

б) ако не ги отклони утврдените неправилности или не ги изврши наредените мерки во рокот определен во решението на финансискиот инспектор.

За дејствијата од претходниот став ќе се казни одговорното лице во стопанската организација со парична казна до 10.000 динари.

На повредите на одредбите од ст. 1 и 2 на овој член и постапката за примена на паричната казна ќе се применуваат одредбите на чл. 14—21 од Уредбата за измени и дополненија на одделните одредби за прекршоците во сојузните закони и во другите прописи со кои се пропишани административни казни за стопанските организации“.

Член 9

Во Уредбата за намалувањето цените на текстилот од 7 ноември 1953 година („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 45/53)

Членот 10 се менува и гласи:

„Стопанската организација ќе се казни со парична казна од 100.000 до 2.000.000 динари:

а) ако не изврши намалување на цените во смисла на одредбите од оваа уредба (чл. 2 и 5);

б) ако при пописот на запасите неточно ги искаже количините на стоките и продавните цени, и на тој начин да оствари надокнада на која нема право;

в) ако поради стремез да постигне неоправдана заработка го одржува високиот распон помеѓу цената на чинењето односно набавната цена и продавната цена, односно ако ги наголемува намалените цени;

г) ако на секоја поодделна стока не ги означат досегашните намалени цени.

За повредите од претходниот став ќе се казни со парична казна до 10.000 динари и одговорното лице во стопанската организација.

На повредите на одредбите од претходните ставови и постапката за примена на парична казна ќе се применуваат одредбите на чл. 14—21 од Уредбата за измени и дополненија на одделните одредби за прекршоците во сојузните закони и во другите прописи со кои се пропишани административни казни за стопанските организации.“

Член 10

Во Уредбата за лековите од 7 ноември 1953 година („Службен лист на ФНРЈ“, бр. 45/53)

а) Членот 37 се менува и гласи:

„Со парична казна од 20.000 до 500.000 динари ќе се казни стопанската организација:

1) ако произведе односно увезе лек односно лековита супстанца за која нема одобрение;

2) ако пушти во промет лек односно лековита супстанца што не е одобрена;

3) ако увезе лекови односно лековити супстанции за кои нема одобрение;

4) ако пушти во промет лекови односно лековити супстанции од непропишан состав или на кои им поминал рокот за употребливоста;

5) ако пушти во промет лек односно лековита супстанца што не е испитана;

6) ако, спротивно на чл. 35 од оваа уредба, без одобрение ќе се огласи лекот односно лековитата супстанца.

За повредите на одредбите од претходниот став ќе се казни со парична казна до 50.000 динари и одговорното лице во стопанската организација.

Од стопанската организација што со дејствието сторено спротивно на одредбите од оваа уредба прибавила за себеси имотна корист ќе се одземе целокупниот износ на таа корист.

На повредите на одредбите од ст. 1 и 2 на овој член и постапката за примена на казнените мерки предвидени во ст. 1—3 од овој член ќе се применуваат одредбите на чл. 14—21 од Уредбата за измени и дополненија на одделните одредби за прекршоците во сојузните закони и во другите прописи со кои се пропишани административни казни за стопанските организации.“

б) Членот 38 се укинува.

Член 11

Повреда на одредбите за збирање ушур.

Стопанската организација (мелница, претпријатие за чистење жита и др.) ќе се казни со парична казна од 10.000 до 200.000 динари ако спротивно на прописите што постојат не им го продаде смот собран ушур или сите манипулативни вишоци на житата и нивните преработки на претпријатијата за промет на житата.

За дејствието од претходниот став ќе се казни и одговорното лице во стопанската организација со парична казна до 20.000 динари.

Со парична казна од 10.000 до 200.000 динари ќе се казни сопственикот или држателот на воденица, крупафа, или на роначка што спротивно на прописите што постојат не ќе му го продаде смот собран ушур на претпријатието за промет со житата.

Покрај паричната казача изречена по претходните ставови може да се изрече одземање на непродадениот ушур или на манипулативните вишоци на житата и нивните преработки.

За повреди на одредбите од ст. 1 и 2 на овој член и постапката за примена на казнените мерки предвидени во ст. 1—3 од овој член ќе се применуваат одредбите на чл. 14—21 од Уредбата за измени и дополненија на одделните одредби за прекршоците во сојузните закони и во другите прописи со кои се пропишани административни казни за стопанските организации.

За водење административно-казнена постапка и донесување решенија за прекршок од ст. 4 на овој член надлежни се органите предвидени со Основниот закон за прекршоците.

Член 12

Повреда на прописите за стопанско-управните мерки во прометот на селско-стопанските производи.

Стопанската организација ќе се казни со парична казна од 100.000 до 1.000.000 динари ако купува селско-стопански производи спротивно на прописите за стопанско-управните мерки во прометот на селско-стопанските производи.

За повредите од претходниот став ќе се казни со парична казна до 50.000 динари и одговорното лице во стопанската организација.

Од стопанската организација што со дејствието сторано спротивно на одредбите од оваа уредба прибавила за себеси имотна корист, ќе се одземе целокупниот износ на таа корист.

Со парична казна од 20.000 до 1.000.000 динари ќе се казни физичко или правно лице, освен стопанската организација, кое купува селско-стопански производи спротивно на прописите за стопанско-управните мерки во прометот на селско-стопанските производи.

На повредите на одредбите од ст. 1—3 на овој член и постапката за примената на казнените мерки предвидени во ст. 1—3 од овој член ќе се применуваат одредбите на чл. 14—21 од Уредбата за измени и дополненија на одделните одредби за прекршоците во сојузните закони и во другите прописи со кои се пропишани административни казни за стопанските организации.

За водење административно-казнена постапка и донесување решенија за прекршокот од ст. 4 на овој член надлежни се органите предвидени со Основниот закон за прекршоците.

Член 13

Повреда на одредбите за боење и употреба на обоениот петрол и бензин.

Стопанската организација ќе се казни со парична казна од 20.000 до 200.000 динари:

1) ако обоениот петрол го употреби за целите за кои мора да се употребува петрол со платен данок, или ако употреби обоен петрол или бензин за кои е даден регрес за други цели освен за оние за кои е дозволена нивната употреба.

2) ако, спротивно на прописите, необоениот петрол или необоениот бензин го издава без плаќање данок односно за целите за кои се дава регрес, или ако непотрошените количини на таков петрол или бензин на кои им е даден регрес ги употреби за целите за кои не биле наменети.

За повредите на одредбите од претходниот став ќе се казни со парична казна до 10.000 динари и одговорното лице во стопанската организација.

Покрај паричната казна од ст. 1 и 2 на овој член може да се изрече и заштитната мерка одземање на петролот и бензинот што е предмет на повредата.

Од стопанската организација што со дејствието сторено спротивно на одредбите од ст. 1 на овој член

прибавила за себеси имотна корист, ќе се одземе целокупниот износ на таа корист.

На повредите на одредбите од ст. 1—4 на овој член и постапката за примена на казнените мерки предвидени во ст. 1—4 од овој член ќе се применуваат одредбите на чл. 14—21 од Уредбата за измени и дополненија на одделните одредби за прекршоците во сојузните закони и во други прописи со кои се пропишани административни казни за стопанските организации.

Член 14

Паричните казни изречени поради повредите на одредбите содржани во оваа уредба што ќе ги сторат стопанските организации или установите со самостојно финансирање или одговорните лица во тие организации односно во установите со самостојно финансирање, како и износот на користа што се одзема од нив и износите добивени со продажбата на предметите одземени од стопанските организации по одредбите содржани во оваа уредба, одат со 50% во корист на фондот на инвестициите на народниот одбор, а со 50% во корист на фондот на инвестициите на народната република.

Член 15

Ако дејствието на одговорното лице во стопанската организација претставува кривично дело, тоа лице ќе одговара за кривичното дело по одредбите од кривичниот закон.

Член 16

Ако стопанската организација или одговорното лице во таа организација не ја плати паричната казна изречена по одредбите содржани во оваа уредба, таа казна ќе се наплати присилно.

Член 17

Постапката по одредбите содржани во оваа уредба поради повредите што ќе ги сторат стопанските организации или одговорните лица во тие организации не може да се преземе кога ќе поминат три години од денот кога е сторено дејствието што повлекува казна или казнена мерка, доколку за повредите предвидени во Законот за регулирање платниот промет со странство (Девизен закон) не е определено поинаку. Застарувањето се прекинува со секое дејствие од надлежниот орган што е управено кон водењето на постапката против стопанската организација односно одговорното лице. Со секој прекин застарувањето почнува односно да тече, но постапката не може во никој случај да се преземе кога ќе поминат пет години од денот кога е сторена повредата.

Изречената казна или казнена мерка поради повреда на одредбите содржани во оваа уредба не може да се изврши кога ќе поминат три години од денот на правосилноста на решението за повреда доколку за казните и казнените мерки изречени поради повреди на Законот за регулирање платниот промет со странство (Девизен закон) не е определено поинаку. Застарувањето се прекинува со секое дејствие од надлежниот орган што е управено кон извршувањето на казната. Со секој прекин застарувањето почнува односно да тече, но застареноста на извршувањето на казната настанува во секој случај кога ќе поминат пет години од денот на правосилноста на решението за повредата.

Член 18

За водење постапка поради повреди на одредбите содржани во оваа уредба што ќе ги сторат стопанските организации или одговорните лица во тие организации, како и за донесување решенија за тие повреди, надлежни се во прв степен окружните државни арбитражи, доколку за поодделни повреди не е определено поинаку.

Постапката за одземање користа и за изрекување парична казна или други казни мерки поради повреди на одредбите содржани во оваа уредба се започнува по пријава од финансиската инспекција или од друг државен орган.

Во постапката поради повреди на одредбите содржани во оваа уредба која се води во прв степен надлежната инспекција односно јавниот правобранител по чија пријава е постапката започната, има право и должност да става предлози со цел да се утврдат фактите што се важни за донесување решенија за повредите на одредбите содржани во оваа уредба, а нарочно за големината на сторената штета односно за големината на користа прибавена спротивно на споменатите одредби.

Член 19

Против решението од окружната државна арбитража донесено во прв степен, стопанската организација односно одговорното лице против кое е изречена казнена мерка и јавниот правобранител можат да подадат жалба до републичката државна арбитража, а на подрачјето на АП Војводина до Покраинската државна арбитража. Правото на жалба го има околскиот односно градскиот јавен правобранител на чие подрачје е седиштето на стопанската организација против која е изречена казната, а каде што нема околско или градско правобранителство, републичкиот односно Покраинскиот јавен правобранител.

Жалбата се подава во рок од 15 дена од денот на приемот на решението и се предава до првостепената арбитража.

Окружната и републичката односно Покраинската државна арбитража донесуваат решенија во постапката поради повреди од оваа уредба во одделни совети од тројца арбитраи од кои претседател на советот е еден постојан арбитер а другите членови на советот се определуваат од редот на повремените арбитраи.

Член 20

Советот на Главната државна арбитража може по иницијатива од претседателот на Главната државна арбитража или по предлог од сојузниот Државен секретар за работи на народното стопанство или од Сојузниот јавен правобранител повторно да го земе во решавање предметот во кој е донесено решението во постапката поради повреда на одредбите содржани во оваа уредба, ако предлогот за повторно решавање е ставен во рок од 30 дена од денот кога е уплатено решението од републичката односно Покраинската државна арбитража до стопанската организација односно до одговорното лице против кое е постапката водена.

Земањето на предметот во повторно разгледување го запира извршувањето на изречената казна.

Член 21

Кога постапката по оваа уредба се води против стопанската организација, за стопанската организација мора да биде сослушан најзидниот претставник определен од управниот одбор. За претставник на стопанската организација не може да биде одредено лицето што ја извршило повредата на одредбите содржани во оваа уредба, односно во поглед на кое постојат основи на сомнение дека ја извршило повредата.

Доколку со посебни прописи не е определено поинаку, на повредите на одредбите содржани во оваа уредба и постапката поради тие повреди аналогно ќе се применуваат начелата од Основниот закон за прекршочите, освен одредбите на чл. 15, 27—29 и 34—36.

Член 22

Со денот на влегувањето во сила на оваа уредба престануваат да важат одредбите на точ. 4 од

Наредбата за збирање ушур од 2 декември 1952 година („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 63/52), точ. 4 од Одлуката за стопанско-управните мерки во прометот со селско-стопански производи од 11 август 1953 година („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 31/53) и точ. 9 од Решението за боење и употреба на боеен петрол и бензин од 11 август 1953 година („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 31/53).

Член 23

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на ФНРЈ”.

Сојузен извршен совет

Р. п. бр. 72

26 јануари 1954 година

Белград

Претседател на Републиката,

Јосип Броз-Тито, с. р.

61.

Врз основа на чл. 5 ст. 5 и чл. 137 ст. 1 од Законот за социјално осигурување на работниците и службениците и нивните фамилии, а во врска со чл. 11 од Законот за спроведување на Уставниот закон, Сојузниот извршен совет донесува

УРЕДБА

ЗА ИЗМЕНИ И ДОПОЛНЕНИЈА НА УРЕДБАТА ЗА СОЦИЈАЛНО ОСИГУРУВАЊЕ НА СВЕШТЕНИЦИТЕ

Член 1

Членот 1 од Уредбата за социјално осигурување на свештениците („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 25/51) се менува и гласи:

„Свештениците на поодделни верски заедници можат да бидат социјално осигурени по Законот за социјално осигурување на работниците и службениците и нивните фамилии, ако врховниот управен орган или професионалното здружение на свештениците на односната верска заедница склучи за тоа договор со Секретаријатот за социјална заштита на Сојузниот извршен совет.

Се овластува Секретаријатот за социјална заштита на Сојузниот извршен совет да може правото на склучување договори за социјално осигурување на свештениците да го пренесе на републичките заводи за социјално осигурување.”

Член 2

Членот 3 се менува и гласи:

„Финансирањето на социјалното осигурување на свештениците се обезбедува со придонесот за социјално осигурување на свештениците, што се утврдува со договор.

Со договорот можат да се предвидат одделни стопи на придонесот за социјално осигурување на свештениците со фамилија и свештениците без фамилија.

Ако се измени стопата на редовниот придонес за општо социјално осигурување, со договорот (ст. 1) ќе се определи соодветна нова стопа на придонесот за социјално осигурување на свештениците.

Ако договорните страни не се согласат за новата стопа на придонесот (ст. 2) во рок од еден месец, Сојузниот извршен совет ќе определи нова стопа на придонесот, која важи од денот на измената на стопата на редовниот придонес.

Обврзаникот на уплатата на придонесот во смисла на склучениот договор е должен редно и на-

временно да го уплатува доспеалиот придонес, а надлежниот завод за социјално осигурување е должен навремено да започне постапка за присилна наплата на доспеалиот а неуплатениот придонес од обврзаникот односно од договорната странка, согласно одредбите од Уредбата за финансирање на социјалното осигурување („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 54/53)“.

Член 3

Во чл. 4, ст. 1 зад зборовите „во чл. 1 на оваа уредба” се става точка а се бришат зборовите „во согласност со надлежниот министер на финансите“.

Во истиот член се додава нов став 3, кој гласи: „Правата врз основа на социјалното осигурување определени со оваа уредба и со склучените договори не можат да се ускратат ниту да се запрат батоа што не е навремено уплатен доспеалиот придонес“.

Член 4

Во чл. 5 зад зборовите „разреди на осигурувањето” се става точка и се бришат зборовите „со основи на осигурување најмалку од 2.500 најповеќе до 4.400 динари месечно“.

Член 5

Членовите 7, 8 и 9 се бришат.

Член 6

Се додава нов член 7 кој гласи: „Договорите за социјално осигурување на свептениците склучени досега со управните органи на поседелни верски заедници остануваат и натаму во сила, со тоа што со дополнителни договори да се утврди стопата на придонесот за социјално осигурување и извршат други измени во договорите што не се во согласност со одредбите од оваа уредба“.

Член 7

Досегашниот член 10 станува член 8.

Член 8

Оваа уредба влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на ФНРЈ“.

Сојузен извршен совет

Р. п. бр. 21

26 јануари 1954 година
Белград

Претседател на Републиката,
Јосип Броз-Тито, с. р.

62.

Врз основа на чл. 81 од Уставниот закон, Сојузниот извршен совет донесува

О Д Л У К А

ЗА ПРЕВОДЕЊЕ НА ПЕНЗИТЕ НА ЖЕЛЕЗНИЧКИОТ ПЕРСОНАЛ

1) Железничарите пензионисани во својство на државни службеници пред да влезе во сила Уредбата за организација, послувањето и управувањето со југословенските железници („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 54/53) можат да бараат да им се определи нова пензија по оној пензиски разред на кој би имале право да се пензионисани како работници или службеници во стопанството, ако би го имале тоа својство да се наобале во служба по влегувањето во сила на споменатата уредба.

2) Определувањето на новиот пензиски разред ќе се врши врз основа на упатството за распоредот на работниците и службениците и за степенот на стручината спрема на железничкиот персонал што го донесува Генералната дирекција на ЈЖ во согласност со Секретаријатот за социјална заштита на Сојузниот извршен совет, а по прибавено мислење од Централниот одбор на Синдикатот на железничарите.

Извршниот одбор на републичкиот завод за социјално осигурување ќе ги определи органите што ќе го вршат преведувањето на пензиите на железничарите во смисла на оваа одлука.

3) Пензиите преведени по одредбите од оваа одлука ќе се исплатуваат почнувајќи од наредниот месец по поднесеното барање, но најрано од 1 јануари 1954 година.

4) Оваа одлука влегува во сила со денот на објавувањето во „Службениот лист на ФНРЈ“.

Р. п. бр. 13

26 јануари 1954 година
Белград

Сојузен извршен совет

Секретар, Потпретседател,
Велько Зековиќ, с. р. Едвард Кардељ, с. р.

СОДРЖИНА:

	Страна
46. Уредба за земјоделските задруги	101
47. Уредба за продуктните берзи	107
48. Уредба за занаетчиските дуќани и занаетчиските претпријатија	108
49. Уредба за поморските книшки	118
50. Уредба за употреба на средствата од резервниот фонд на стопанските организации	119
51. Уредба за измени и дополненија на Уредбата за надокнадите на работниците и службениците на стопанските организации за време на отсуствување од работа	120
52. Уредба за измени и дополненија на Уредбата за финансиската инспекција	120
53. Уредба за измени и дополненија на Уредбата за платите на судиите на народните судови	121
54. Уредба за измени и дополненија на Уредбата за платите на арбитражите на државната арбитража	121
55. Уредба за измени и дополненија на Уредбата за звањата и платите на службениците во ветеринарната служба	122
56. Уредба за изработка и одобрување на инвестиционата програма	122
57. Уредба за гарантирање платниот фонд на стопанските организации	124
58. Уредба за измени и дополненија на Уредбата за градење	124
59. Уредба за измени и дополненија на Уредбата за социјално осигурување на воените лица	125
60. Уредба за измени и дополненија на одделните одредби за прекршоците во сојузните закони и во другите прописи со кои се пропишани административни казни за стопанските организации	126
61. Уредба за измени и дополненија на Уредбата за социјално осигурување на свептениците	131
62. Одлука за преведување на пензиите на железничкиот персонал	132